

do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 20-21 kwietnia 2017 r. na kierunku „biologia”
prowadzonym na Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego

Warszawa, 2017

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Anita Franczak - członek PKA

Członkowie:

1. prof. dr hab. Grzegorz Gabryś - ekspert PKA
2. prof. dr. hab. Jerzy Błoszyk - członek PKA
3. mgr Małgorzata Piechowicz - ekspert ds. postępowania oceniającego PKA
4. Amadeusz Przezpolewski - ekspert ds. studenckich PKA

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „biologia” prowadzonym na Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na w/w kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2009/2010, przyznając ocenę pozytywną (Uchwała Nr 922/10 z dnia 23 września 2010 r.). Wśród sformułowanych przez Zespół Oceniający uwag znalazły się wówczas m.in.: nieprawidłowości w opracowaniu sylabusów, punktacji ECTS i zasad realizacji praktyk zawodowych. Szczegółowe informacje odnośnie zastrzeżeń oraz działań naprawczych, podjętych w następstwie zaleceń wskazanych przez Zespół Oceniający, wskazano w pkt. 8.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z Raportem Samooceny, przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytację rozpoczęto od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, a jej dalszy przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem (w załączeniu). W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z Autorami Raportu Samooceny, z Wydziałową Radą Samorządu Studenckiego, przedstawicielami studenckiego ruchu naukowego, Wydziałowym Koordynatorem ds. Praktyk Zawodowych, przedstawicielami Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, pracownikami Biura Karier, Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, Interesariuszami Zewnętrznymi współpracującymi z Wydziałem, Koordynatorem Programu Erasmus+, a także nauczycielami akademickimi, realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku i Pracownikami Dziekanatu. Ponadto, przeprowadzono hospitację zajęć, dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca Zespołu oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Biologia	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I i II stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk przyrodniczych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk biologicznych, dyscyplina biologia	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	studia I stopnia - 6, 180 ECTS studia II stopnia - 4, 120 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Na I stopniu studiów: brak specjalności Na II stopniu studiów: biologia medyczna, biologia molekularna, biotechnologia roślin, grzybów i porostów, embriologia i cytologia roślin, genetyka ewolucyjna, mikrobiologia, neurofizjologia, toksykologia środowiska wodnego, ekologia roślin i ochrona przyrody, ekologia zwierząt, hydrobiologia, taksonomia i filogeografia, paleoekologia i archeobotanika, parazytologia.	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	licencjat, magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	Dla studiów I stopnia: 44 Dla studiów II stopnia: 26	
	Studia stacjonarne	
	I stopnia	II stopnia
Liczba studentów kierunku	232	188
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	2300	1080

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	w pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	w pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	w pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	wyróżniająca
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	w pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	w pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1. Obecnie realizowaną misję i strategię rozwoju Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego określa dokument „Strategia Rozwoju Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego do roku 2020”. Przyjęte efekty kształcenia na ocenianym kierunku są spójne z Misją i Strategią Uniwersytetu Gdańskiego, co potwierdza Uchwała nr 53/12 Senatu UG z dnia 31.05.2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Biologii. Zgodnie ze „Strategią Rozwoju Wydziału Biologii UG” zadania przeznaczone do realizacji w tym okresie podzielone zostały na cztery główne, wzajemnie uzupełniające się kierunki: kształcenie, badania naukowe, organizację, zarządzanie i infrastrukturę oraz promocję Wydziału Biologii i nauk przyrodniczych wraz z działaniami na rzecz otoczenia i współpracy w regionie. Wydział wdraża misję Uniwersytetu Gdańskiego w zakresie kształcenia kadr, wyposażając absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne dla nowoczesnego szkolnictwa, gospodarki i przemysłu. Strategia Wydziału ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia, umożliwiającego absolwentom swobodny dostęp do rynku pracy. Wydział wdraża misję Uniwersytetu Gdańskiego w zakresie kształcenia kadr, wyposażając absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne dla nowoczesnego szkolnictwa, gospodarki i przemysłu. Strategia Wydziału ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów w tym kierunku biologia, umożliwiającego absolwentom swobodny dostęp do rynku pracy. Służy temu w szczególności dobrze zaplanowanych sześć bloków przedmiotowych, które studenci wybierają pod koniec czwartego semestru studiów I. stopnia: Biologia molekularna i komórkowa, Biotechnologia, Biologia roślin, Biologia zwierząt, Biologia człowieka i Ekologia. Specjalności oferowane na drugim stopniu kształcenia, odpowiadające oczekiwaniom potencjalnych przyszłych pracodawców, są ukierunkowane na pogłębianie wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów pierwszego stopnia. Są one bardziej specjalistyczne, co oznacza, że ponad 50% zajęć stanowią pracownie specjalnościowe i magisterskie, w trakcie których studenci zostają włączeni do zespołów badawczych i pod kierunkiem opiekunów realizują projekty stanowiące podstawę pracy dyplomowej. Prace magisterskie mogą być realizowane w szerokim spektrum specjalności obejmującym: biologię medyczną, biologię molekularną, biotechnologię roślin, grzybów i porostów, embriologię i cytologię roślin, ekologię roślin i ochronę przyrody, ekologię zwierząt, genetykę ewolucyjną, hydrobiologię, mikrobiologię, neurofizjologię, taksonomię i fitogeografię, toksykologię środowiska wodnego, paleoekologię i archeobotanikę oraz parazytologię.

Realizacja i koncepcja programu kształcenia podlega Wewnętrznemu Systemowi Zapewnienia Jakości Kształcenia, opartemu na kilku przesłankach: dbałości o jakość kształcenia, dzięki działaniu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz współpracy z Radą Konsultacyjną w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia gospodarczego; promowaniu potencjału edukacyjnego poprzez szeroko zakrojone akcje promocyjne ocenianego kierunku; promowaniu umiędzynarodowienia polegającego na szeroko pojętej współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi; rozwoju infrastruktury naukowo-badawczej,

zapewniającej wysoko specjalistyczne kształcenie na obu stopniach kształcenia ocenianego kierunku, z uwzględnieniem potrzeb studentów niepełnosprawnych. Koncepcja kształcenia ma charakter autorski i wykorzystuje najnowocześniejsze zaplecze naukowo-dydaktyczne, a także specyficzne walory przyrodnicze Pomorza oraz wynikające z nich potrzeby regionalne i ponadregionalne. Należy podkreślić ścisły związek koncepcji kształcenia z przyjętą misją i strategią rozwoju Jednostki. Organizacja procesu kształcenia jest poprawna i składa się na logicznie zaplanowaną całość. Jej spójność z celami strategicznymi Wydziału zapewniana jest dodatkowo przez pełne wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacji, wdrożenie procedur kontrolujących proces dydaktyczny, system oceny nauczycieli i zajęć przez studentów, hospitację zajęć, doskonalenie jakości kształcenia poprzez wdrożenie wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz sukcesywne zwiększanie udziału samodzielnych nauczycieli akademickich w gronie kadry akademickiej. Należy również nadmienić, że realizacja „Strategii Rozwoju Wydziału Biologii” co dwa lata jest poddawana weryfikacji przez Dziekana i przedstawiana Radzie Wydziału Biologii do akceptacji. Na życzenie członków RW Dziekan jest zobowiązany do przedstawienia sprawozdania z realizacji strategii rozwoju Wydziału Biologii w dowolnym momencie pomiędzy okresami weryfikacji.

Plany rozwoju ocenianego kierunku w pełni uwzględniają współczesne tendencje zmian w naukach biologicznych i są ukierunkowane na stworzenie studentom warunków do zdobywania pogłębionej wiedzy w tym zakresie. Zakładają wprowadzanie treści kształcenia wzbogacanych m. in. o najnowsze osiągnięcia badań światowych i własnych w zakresie biologii molekularnej, biologii medycznej, biotechnologii, embriologii, cytologii, mikrobiologii, genetyki, neurofizjologii, fizjologii, jak i dyscyplin klasycznych – ekologii, ochrony przyrody, botaniki i zoologii systematycznej, taksonomii czy parazytologii. Biorąc pod uwagę potencjał Wydziału Biologii UG, a także zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, wskazano obszary badań, których prowadzenie umożliwia stały wzrost poziomu kształcenia. Różnorodne, nowoczesne i wielopłaszczyznowe badania naukowe prowadzone przez pracowników Wydziału zostały uwzględnione w projektowaniu elastycznego programu i są wykorzystane w procesie kształcenia. Wpływ prowadzonych w Jednostce badań naukowych na koncepcję kształcenia, jej rozwój i doskonalenie oraz kształtowanie efektów kształcenia i programu studiów oraz na umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest zauważalny i istotny.

Program studiów wizytowanego kierunku oferuje zarówno lektoraty, jak i konieczność korzystania z literatury obcojęzycznej związanej z prowadzonymi badaniami naukowymi (z naciskiem na język angielski). Studenci wizytowanego kierunku studiów mają również możliwość uczestniczenia w wymianach zagranicznych i stażach, organizowanych wraz z jednostkami partnerskimi oraz w ramach programu Erasmus+, w międzynarodowych seminariach, konferencjach naukowych i projektach badawczych oraz w zajęciach prowadzonych przez wizytujących Wydział nauczycieli akademickich z ośrodków zagranicznych, a także seminariach wydziałowych, w trakcie których niejednokrotnie wyniki swoich badań prezentują uczeni z zagranicy. W okresie 2012-2017 studenci i pracownicy Wydziału Biologii wielokrotnie uczestniczyli w konferencjach i sympozjach naukowych organizowanych w Europie (m. in. Litwa, Francja, Portugalia, Wielka Brytania, Włochy, Niemcy, Czechy, Szwecja, Austria, Bułgaria, Chorwacja, Norwegia, Czarnogóra, Hiszpania, Estonia, Węgry, Irlandia, Belgia, Holandia, Grecja, Białoruś, Dania, Słowacja, Finlandia) i poza naszym kontynentem, m. in. w USA, Chinach, Indonezji, RPA, Tajlandii, Panamie i Boliwii. W ramach programu Erasmus+ studenci Wydziału Biologii UG w latach 2010-2017 wyjeżdżali, m. in. na praktyki, do ośrodków naukowych w Portugalii, Francji, Włoszech, Wielkiej Brytanii, Niemczech, Czechach, Turcji, Norwegii, Hiszpanii, Estonii i Grecji. W tym

samym okresie Wydział gościł w ramach programu Erasmus + studentów z Portugalii, Włoch, Czech, Chorwacji, Turcji, Węgier i Słowacji. Programy studiów dają możliwość udziału w zagranicznych stażach, wizytach studyjnych, panelach naukowych, grantach, projektach badawczych, co sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

Treści kształcenia ulegają stałej modyfikacji z uwzględnieniem sugestii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Poprzez dostosowanie infrastruktury dydaktyczno-naukowej Wydziału do standardów europejskich i dużemu doświadczeniu kadry możliwe jest nabywanie przez studentów kompetencji docenianych przez pracodawców, np. umiejętności obsługi skomplikowanej aparatury badawczej i specjalistycznego sprzętu, opieki nad zwierzętami w ogrodach zoologicznych, zarządzania placówkami związanymi z ochroną przyrody (Parki Narodowe, Parki Krajobrazowe), znajomości specyfiki pracy laboratoryjnej czy zasad obowiązujących w muzealnictwie przyrodniczym. Ważnym celem rozwoju wizytowanego kierunku jest pełniejsze powiązanie prowadzonych przez kadrę badań naukowych z kształceniem, poprzez prezentowanie na zajęciach wyników badań własnych, stosowanych metod badawczych, sposobów opracowywania i interpretowania wyników badań oraz włączanie studentów do projektów badawczych, realizowanych wspólnie przez Wydział i podmioty zewnętrzne. Należy stwierdzić, że przyjęta koncepcja kształcenia na kierunku w pełni uwzględnia jej związek z celami strategicznymi, przyjętymi w ocenianej Jednostce.

Na Wydziale została powołana Komisja ds. Współpracy z Pracodawcami, mająca na celu dostosowywanie profilu kształcenia do potrzeb rynku pracy. W jej skład wchodzi przedstawiciele pracodawców – potencjalnych oferentów miejsc pracy dla absolwentów wszystkich kierunków prowadzonych przez Wydział. Komisja zapewnia udział interesariuszy z zewnętrznego otoczenia gospodarczego w kształtowaniu programów kształcenia na Wydziale Biologii. Jednym z zadań/przywilejów Komisji jest możliwość wnioskowania o opracowanie programu kształcenia w ramach nowego kierunku lub specjalności. Jednym z efektów działania Komisji było wprowadzenie przedmiotu „Podstawy przedsiębiorczości”, który studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Wizytującym PKA uznali za bardzo przydatny i zasadny. Członkowie Komisji są zarówno opiniodawcami w zakresie zgodności programów kształcenia i zakładanych efektów kształcenia z bieżącymi wymaganiami rynku pracy jak również nieocenionym źródłem opinii weryfikujących stopień osiągania efektów kształcenia przez absolwentów. Zalety absolwentów i pracowników ocenianego kierunku podkreślane były z niezwykłą mocą przez uczestników spotkania Zespołu Wizytującego z interesariuszami zewnętrznymi współpracującymi ściśle z jednostkami naukowo-badawczymi i dydaktycznymi Wydziału Biologii UG.

Tworząc koncepcję kształcenia wykorzystano doświadczenia zdobyte przez pracowników Jednostki w trakcie staży i wizyt w uczelniach i instytucjach krajowych i zagranicznych. W strategii Wydziału, w zakresie działań dydaktycznych zostało też mocno podkreślone znaczenie kontaktów międzynarodowych i czerpanie wzorców z doświadczeń innych uczelni. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów bardzo dobrze wpisuje się w realizację wzorców krajowych i zagranicznych dla osiągnięcia celów określonych w strategii, poprzez rozwój kadry naukowo-dydaktycznej, stałe doskonalenie oferty dydaktycznej, a także rozwój bazy dydaktycznej i szerokie kontakty krajowe i zagraniczne. Do upowszechniania i uwzględniania wzorców kształcenia z innych krajowych i międzynarodowych ośrodków przyczynia się też bogata współpraca Wydziału Biologii UG z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Sprzyjają temu również mobilność kadry naukowej a także czasowe pobyty zagranicznych pracowników naukowo-dydaktycznych w wizytowanej Jednostce. W trakcie wizyt naukowych zagranicznych gości a także uczonych z innych krajowych ośrodków naukowych, dyplomanci korzystają niejednokrotnie z konsultacji merytorycznych

a także uczestniczą w seminariach i warsztatach prowadzonych z reguły w języku angielskim. Przyczynia się to w dużej mierze do kształtowania dobrych wzorców i doświadczeń.

Oryginalność i nowatorstwo koncepcji kształcenia są pochodną różnorodności zespołów badawczych działających w ramach ocenianego kierunku. Wiele z nich prowadzi jedyne w swoim rodzaju, unikatowe badania naukowe, których koncepcja rzutuje na tworzenie oryginalnego i nowatorskiego programu studiów. Ponadto, Wydział Biologii UG prowadzi kilka zdecydowanie unikatowych kierunków studiów, takich jak Biologia medyczna – studia I. stopnia, a także Waloryzacja i zarządzanie zasobami przyrody, jako studia stacjonarne II. stopnia o profilu praktycznym. Nie bez znaczenia jest również fakt prowadzenia studiów doktoranckich w dyscyplinach Biologia, Ekologia i Mikrobiologia oraz studiów podyplomowych w zakresie Biologii sądowej oraz Waloryzacji i ochrony obszarów przyrodniczych. Oryginalność i nowatorstwo wynika również z usytuowania geograficznego Jednostki. Studenci mają możliwość wykonywania bardzo specyficznych prac dyplomowych, np. badając florę wydm nadmorskich, zbiorowiska solniskowe, pasożyty zwierząt morskich, ornitofaunę rejonu Zatoki Gdańskiej czy ekologię jezior lobeliowych.

1.2. Tematyka i kierunki badań realizowanych w ocenianej Jednostce są zgodne z zakresem dziedziny nauki biologiczne oraz dyscypliny biologia, do których odnoszą się efekty kształcenia. Kadra naukowo-dydaktyczna posiada znaczący i aktualny dorobek naukowy w dziedzinie nauk biologicznych i dyscyplinie biologia, a więc jest kompetentna do prowadzenia zajęć dydaktycznych na tym kierunku. Badania prowadzone na Wydziale Biologii zawierają się zatem w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek *biologia* oraz w dziedzinie i dyscyplinie naukowej, do której odnoszą się efekty kształcenia. Dorobek naukowy, problemy badawcze i tematyka publikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku korespondują z ofertą kształcenia, a studenci mają możliwość realizowania prac dyplomowych praktycznie w każdym podstawowym dziale biologii.

Badania naukowe prowadzone przez pracowników Wydziału obejmują bardzo wiele aspektów współczesnej biologii. Mają charakter zarówno teoretyczny, empiryczny, jak i aplikacyjny i obejmują badania laboratoryjne oraz terenowe, wsparte dogłębną analizą statystyczną. Treści kształcenia są powiązane z badaniami naukowymi i dotyczą zależności funkcjonalnych występujących na poziomie komórkowym, tkankowym, narządowym i organizmowym. Uwzględniają mechanizmy molekularne warunkujące procesy biologiczne, przepływ informacji genetycznej, zmienność organizmów i reguły dziedziczenia, a także systematyki i ewolucji organizmów i adaptacji do warunków środowiska. Należy stwierdzić, że prowadzone w Jednostce badania są nowoczesne i kompleksowe. Nauczyciele akademicki podejmują najbardziej aktualną problematykę badawczą, która zapewnia możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia, określonych dla ocenianego kierunku i realizację programu studiów, w tym osiąganie efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych podczas studiów II stopnia. Potwierdzeniem wysokiego poziomu naukowego kadry wizytowanego kierunku są liczne publikacje ukazujące się w renomowanych czasopismach o wysokim współczynniku wpływu (IF).

Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Biologii UG odgrywają istotną rolę w tworzeniu i udoskonalaniu programów kształcenia a także ich unowocześnianiu zgodnie z najnowszymi poglądami panującymi w nauce światowej w zakresie nauk biologicznych. Prowadzone badania stanowią ważne i istotne źródło inspiracji w tworzeniu programów dydaktycznych. Badania prowadzone w ocenianej Jednostce obejmują bardzo szerokie spektrum zagadnień współczesnej biologii (o czym świadczy np. liczba i zróżnicowanie specjalności oferowanych magistrantom). Studenci mogą

uczestniczyć w seminariach prowadzonych przez zagranicznych wykładowców i zapoznawać się z najnowszymi trendami naukowymi w biologii. Umieędzynarodowieniu procesu kształcenia sprzyjają również wyjazdy pracowników i studentów Wydziału Biologii na międzynarodowe konferencje i sympozja, uczestniczenie w zagranicznych stażach naukowych oraz oferta edukacyjna w ramach programu wymiany międzynarodowej Erasmus +. Obecnie Wydział przygotowuje ofertę zajęć dydaktycznych w języku angielskim na potrzeby tego programu.

Wyniki badań naukowych prowadzonych w ocenianej Jednostce są wykorzystywane w procesie kształcenia. Tematyka realizowanych projektów jest ściśle powiązana z nauczaniem studentów a wprowadzenie oferty wykładów otwartych, które nie są objęte planem studiów, pozwala na zindywidualizowanie zainteresowań badawczych studentów. Wykłady te wygłaszane są często przez zapraszanych uczonych z instytucji zewnętrznych i mają charakter wykładów otwartych, co sprzyja procesowi samokształcenia się studentów. Przykładem takich spotkań mogą być: „Dzień biedronki”, „Dzień owada fosylnego”, „Dzień pluskwiaka”, czy cykliczne „Gdańskie spotkania ornitologiczne”.

1.3. Określone w Uchwale Senatu UG nr 53/12 z dnia 31 maja 2012 r. efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów są łatwe do zweryfikowania, zrozumiałe i spójne z efektami kształcenia dla obszaru nauk przyrodniczych, do którego kierunek został przyporządkowany. Efekty kształcenia odpowiadają właściwemu poziomowi kształcenia w profilu ogólnoakademickim. Efekty kształcenia zdefiniowano w trzech kategoriach: wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Zostały one sformułowane w sposób zrozumiały i mierzalny, z możliwością ich weryfikacji w formie wskazanej w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Efekty kształcenia dla studiów I. i II. stopnia zachowują zróżnicowanie odpowiadające poziomom kształcenia. Efekty kształcenia zakładają zdobycie szerokiego zakresu wiedzy teoretycznej i praktycznej, umiejętności oraz kompetencji społecznych predysponujących do rozpoczęcia pracy zawodowej, a także podjęcia studiów doktoranckich i/lub prowadzenia działalności badawczej. Na II. stopniu kształcenia zakładane efekty uwzględniają specyfikę wszystkich oferowanych specjalności i umożliwiają zdobycie pogłębionej wiedzy w zakresie każdej z nich. Te zasoby intelektualne będą pomocne przyszłym absolwentom w prowadzeniu badań, a także w samodzielnym planowaniu i rozwiązywaniu problemów badawczych. Każdy przedmiot studiów na kierunku Biologia ma jasno zdefiniowane przedmiotowe efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W zdecydowanej większości przypadków, liczba efektów kształcenia przypisanych do danego przedmiotu jest wyważona.

Należy jednak zaznaczyć, iż dokumentacja dotycząca odniesienia efektów kształcenia wymaga korekty. Zgodnie z przedstawionym Raportem Samooceny Studia I i II stopnia na kierunku Biologia zostały przyporządkowane do obszaru kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych, dziedziny nauk biologicznych i dyscypliny biologia, wg wytycznych Rozporządzenia MNiSW z dn. 8. sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych. Analiza efektów kształcenia i przedmiotów pozwala stwierdzić, że odnoszą się one rzeczywiście do dyscypliny biologia, pomimo, że w Uchwale Senatu UG nr 53/12 w p. „Odniesienie do dziedzin i dyscyplin” znajduje się stwierdzenie: „Efekty kształcenia na kierunku BIOLOGIA odnoszą się do dziedziny nauk biologicznych i następujących dyscyplin naukowych: biologii, biochemii, ekologii, mikrobiologii, ochrony środowiska, biotechnologii”. Powyższe stwierdzenie powinno więc być skorygowane i zatwierdzone, zgodnie z obowiązującymi wymogami prawa.

Wszystkie zakładane efekty kształcenia są bardzo dobrze powiązane z obszarem nauk przyrodniczych i odnoszą się w szczególności do dziedziny nauk biologicznych i dyscypliny biologia. Zakładane efekty kształcenia są też w pełni zgodne z aktualnym stanem wiedzy w

dziedzinie nauk biologicznych, co sprawia, że jakość oferty dydaktycznej na wizytowanym kierunku można uznać za odpowiednią.

Z dostępnej dokumentacji wynika, że określone dla kierunku Biologia efekty kształcenia, nie podlegały zmianom od czasu ich opracowania w roku 2012. Jednakże na spotkaniu Zespołu Oceniającego z nauczycielami akademickimi ocenianej Jednostki wielu Pracowników wskazywało na doskonalenie, modyfikowanie, aktualizowanie i wprowadzanie nowych przedmiotowych efektów kształcenia, które w sylabusach przedmiotów są odnoszone do efektów kierunkowych. Są to działania projakościowe i w takim przypadku proces ten należy sformalizować.

Szczegółowe efekty kształcenia zdefiniowane dla poszczególnych modułów zajęć tworzących program studiów są spójne z efektami kształcenia określanymi dla kierunku *biologia* prowadzonym na Wydziale Biologii UG. Dotyczy to także efektów związanych z praktykami zawodowymi, szczególnie w obszarze nabywania kompetencji społecznych. Dla studiów pierwszego stopnia, 19 efektów szczegółowych z zakresu wiedzy, 13 z zakresu umiejętności i 9 z zakresu kompetencji społecznych jest spójnych z 32. efektami kształcenia dla obszaru nauk przyrodniczych. Również dla studiów drugiego stopnia 12 efektów szczegółowych z zakresu wiedzy, 12 z zakresu umiejętności i 8 z zakresu kompetencji społecznych jest spójnych z 31. efektami kształcenia dla obszaru nauk przyrodniczych. Dla specjalizacji nauczycielskiej utworzonych zostało siedem dodatkowych efektów kształcenia i są one zgodne ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

W zbiorze efektów kształcenia uwzględniono efekty związane z wiedzą, umiejętnościami badawczymi i kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej w zakresie obszaru nauk przyrodniczych, dziedziny nauk biologicznych i dyscypliny biologia, do których odnoszą się efekty kształcenia. W zakresie wiedzy absolwent studiów I stopnia m.in. "przedstawia budowę oraz zależności na poziomie komórkowym, tkankowym, narządowym o organizmalnym" (B_W03), "rozumie przebieg podstawowych procesów fizjologicznych i ich związek z adaptacją organizmu do zmieniających się warunków środowiska" (B_W04), "orientuje się w rozwoju i obecnym stanie wiedzy oraz najnowszych trendach w biologii oraz wskazuje ich związek z innymi dyscyplinami przyrodniczymi" (B_W10), "objaśnia związki między osiągnięciami wybranej dziedziny nauki i dyscypliny nauk przyrodniczych a możliwościami ich wykorzystania w życiu społeczno-gospodarczym z uwzględnieniem zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej" (B_W16). Na ocenianym kierunku studiów proces pogłębiania wiedzy został uwzględniony w zbiorze kierunkowych efektów kształcenia dla studiów II. stopnia oraz przedmiotowych efektów określonych dla modułów zajęć związanych z pogłębioną wiedzą, umiejętnościami badawczymi oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej w zakresie obszaru wiedzy odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek oraz w zakresie dziedziny nauki a także dyscypliny naukowej, wskazanej jako ta, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku. Słusznie założono, że absolwent II stopnia studiów "rozpoznaje problemy badawcze z pogranicza nauk biologicznych, które wymagają zastosowania zaawansowanych narzędzi nauk ścisłych" (B2_W03); "dostrzega dynamiczny rozwój nauk biologicznych oraz powstawanie nowych kierunków i dyscyplin badawczych" (B2_W04), "planuje i wykonuje zadania badawcze lub ekspertyzy z zakresu studiowanej specjalności pod kierunkiem opiekuna" (B2_U04).

Efekty kształcenia sformułowano w sposób klarowny, wykorzystując terminologię właściwą dla dyscypliny naukowej biologia i pozwalający na dokonywanie porównań oraz ich weryfikację w formach wyszczególnionych w sylabusach przedmiotów, zgodnie z ogólnie przyjętymi założeniami. Zarówno dla studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia efekty kształcenia są komplementarne i odpowiednio zróżnicowane, z uwzględnieniem stopnia kształcenia. Efekty kształcenia zakładają zdobycie szerokiego zakresu wiedzy teoretycznej

i aplikacyjnej, umiejętności a także kompetencji społecznych pozwalających na podjęcie pracy zawodowej oraz studiów trzeciego stopnia i/lub realizowanie aktywności badawczej. Efekty kształcenia na II. stopniu studiów uwzględniają zdobywanie pogłębionej wiedzy, nawiązującej do najnowszych osiągnięć nauk biologicznych, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, a także na dalszych etapach kształcenia. Przyjęte efekty kształcenia umożliwiają absolwentom kontynuowanie nauki na studiach III. stopnia, podjęcie pracy naukowo-badawczej lub innego rodzaju pracy zawodowej.

Studenci wizytowanego kierunku mają nieograniczony dostęp zarówno do kierunkowych, jak i przedmiotowych efektów kształcenia, m. in. za pośrednictwem strony internetowej. Przedmiotowe efekty kształcenia dostępne są dla studentów w sylabusach, z którymi, zgodnie z Regulaminem Studiów, zapoznawani są przez nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za realizację przedmiotu podczas realizacji pierwszych zajęć. Z opinii studentów wynika, że efekty kształcenia są dla nich w pełni zrozumiałe, choć nie wszyscy studenci, zwłaszcza przedstawiciele niższych roczników studiów I. stopnia, zapoznali się z efektami kształcenia dogłębnie. Warunki realnej możliwości osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć uwzględnionych w programie studiów, a także możliwość bieżącego sprawdzenia stopnia osiągnięcia efektów są spełnione. Zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia w zbiorze zakładanych efektów kształcenia w sposób właściwy uwzględniono efekty kształcenia w zakresie znajomości języka obcego. Na ocenianym kierunku Jednostka nie prowadzi studiów w formie niestacjonarnej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest realizowana zgodnie z założeniami strategii Wydziału i Uczelni i skierowana jest na stałe podnoszenie jakości kształcenia; pozwala także w pełni na wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności oraz postawy sprawiające, że są oni konkurencyjni na rynku pracy. Cele przyjęte w strategii Jednostki są kompatybilne ze Strategią Rozwoju Uczelni. Przyporządkowanie ocenianego kierunku do obszarów kształcenia oraz wskazanie dziedziny i dyscypliny nauki, zgodnie z dodatkowymi wyjaśnieniami oraz przedłożoną przez Zespół przygotowujący Raport Samooceny dokumentacją uzupełniającą, jest prawidłowe. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają stopnie i tytuły naukowe w dziedzinie nauk biologicznych, a także udokumentowany, bardzo dobry dorobek naukowy w dyscyplinie biologia. Zatwierdzone przez Senat Uczelni kierunkowe efekty kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Odpowiadają właściwemu obszarowi i poziomowi kształcenia w profilu ogólnoakademickim i właściwie określają specyfikę kierunku biologia. Poszczególne przedmioty mają dobrze zdefiniowane i wyważone efekty kształcenia. Jednostka zapewnia studentom pełen dostęp do kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia. Dodatkowo, studenci zapoznawani są z zakładanymi efektami kształcenia podczas pierwszych zajęć każdego kursu. Efekty kształcenia na II stopniu studiów uwzględniają pogłębianie wiedzy oraz umiejętności badawczych, a także kompetencje społeczne niezbędne do odnalezienia się na rynku pracy. Proces weryfikacji efektów kształcenia zapewnia właściwy dobór kary dydaktycznej.

Dobre praktyki

Powołanie na Wydziale Komisji ds. Współpracy z Pracodawcami z udziałem pracowników i pracodawców – potencjalnych oferentów miejsc pracy.

Dobre relacje z licznymi interesariuszami zewnętrznymi.

Wprowadzenie przedmiotu „Podstawy przedsiębiorczości”.

Popularyzacja nauki; wprowadzenie i kultywowanie zwyczaju realizowania tematycznych wykładów otwartych np. „Dzień biedronki”, „Dzień owada fosylnego”, „Dzień pluskwiaka”, „Gdańskie spotkania ornitologiczne”, co sprzyja budowaniu przyjętej koncepcji kształcenia.

Zalecenia

- Zaleca się, formalne, prawidłowe określenie obszaru kształcenia, dziedziny nauki i dyscypliny naukowej, do których odnoszą się efekty kształcenia przyjęte na ocenianym kierunku.
- Zaleca się systematyczną aktualizację sylabusów w zakresie przedmiotowych efektów kształcenia.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia.
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia.
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się.

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium

2.1. Jednostki dydaktyczne i moduły zajęć w ramach planu studiów wyodrębnione są właściwie a wymiar godzinowy i szacunkowy nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia dla danego modułu oraz punktacja ECTS – w większości zbalansowane. Sekwencja przedmiotów nie budzi zastrzeżeń i jest logiczna oraz zgodna z ogólnie przyjętymi w dyscyplinie biologii wymogami i standardami. Obowiązujący plan studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na ocenianym kierunku jest zgodny z wytycznymi KRK. Studia I. stopnia zakładają uzyskanie 180 punktów ECTS, obejmując: zajęcia dydaktyczne, zaliczenia i egzaminy z przedmiotów i modułów wchodzących w skład programu kształcenia, praktyki zawodowe, konsultacje z prowadzącymi zajęcia oraz pracę własną studenta realizowaną pod opieką nauczyciela z włączeniem pracy dyplomowej. Pod koniec czwartego semestru studiów I. stopnia studenci mogą wybrać trzy lub cztery bloki przedmiotowe z sześciu oferowanych. Zależy to od realizowanego cyklu kształcenia. Każdy z bloków zawiera 105 godzin zajęć, sprofilowanych zgodnie z obszarem treści oferowanych w danym bloku. Po wyborze konkretnego bloku student jest zobowiązany do zaliczenia wszystkich, wchodzących w jego skład, przedmiotów. Sumarycznie, wybierając cztery bloki przedmiotowe, student realizuje w trakcie semestru 5. i 6. 420 (315) godzin zajęć uzyskując 28 (21) punktów ECTS. Seminarium i pracownia dyplomowa wybierane są pod koniec semestru piątego a realizowane w czasie semestru szóstego. W wybranej Katedrze student realizuje licencjat przedstawiając projekt dyplomowy w formie posteru. Ta forma zaliczenia stanowi oryginalne rozwiązanie i zyskała pozytywną ocenę wszystkich członków Zespołu Oceniającego. Ponadto, w szóstym semestrze (lub piątym-szóstym w zależności od cyklu kształcenia) student zobowiązany jest do zrealizowania przedmiotów do wyboru, wybieranych z corocznie ogłaszanego katalogu i akceptowanych przez opiekuna roku. Zgodnie z załączoną dokumentacją na lata 2012-2017 moduły obligatoryjne stanowią 65% (117 punktów ECTS) a moduły do wyboru 35% (63 punkty ECTS) co zgodne jest regulacjami prawnymi tj. Rozporządzenie MNiSzW z dnia 26.09.2017 r. W celu zaliczenia studiów stacjonarnych pierwszego stopnia niezbędne jest zaliczenie wszystkich przedmiotów objętych programem studiów, uzyskanie 180 punktów ECTS, zaliczenie 3-tygodniowej praktyki zawodowej oraz zdanie ustnego egzaminu dyplomowego. W trakcie realizowania studiów pierwszego stopnia studenci mogą swobodnie korzystać z laboratoriów. Pozwala im to na wykonywanie zadań sformułowanych w programie studiów, szczególnie zaś przygotowanie się do prowadzenia badań naukowych. Zadania te realizowane są w ramach dwóch pracowni: projektowej i dyplomowej, a także w trakcie przygotowywania prac licencjackich. Tematy prac dyplomowych są powiązane z badaniami prowadzonymi w Jednostce, a więc wiążą się zdecydowanie z pogłębianiem wiedzy podstawowej. Na drugim stopniu kształcenia zakładane efekty uwzględniają specyfikę wszystkich oferowanych specjalności i umożliwiają zdobycie pogłębionej wiedzy w zakresie każdej z nich. Studenci kontynuują naukę w ramach bloków tematycznych przypisanych poszczególnym specjalnościom. Podobnie, jak w przypadku niektórych licencjatów, wszyscy magistranci są zaangażowani w badania naukowe wybranych katedr i na tym etapie pogłębiają zdobyte w trakcie realizowania licencjatu kompetencje w zakresie prowadzenia projektu badawczego oraz pracy zespołowej. Widać więc wyraźną ewolucję w pogłębianiu wiedzy na różnych etapach studiów, a także jej intensyfikację.

Studia II. stopnia zakładają zdobycie 120 punktów ECTS, obejmujących zajęcia dydaktyczne, zaliczenia i egzaminy z przedmiotów i modułów objętych programem kształcenia, konsultacje z pracownikami naukowo-dydaktycznymi oraz pracę własną wykonywaną pod kierunkiem opiekuna. Program studiów stacjonarnych drugiego stopnia jest ukierunkowany na pogłębianie wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie studiów pierwszego stopnia. Już w momencie rekrutacji studenci dokonują wyboru Katedry oraz preferowanej specjalności, których obecnie jest 14 do wyboru. Oprócz zajęć laboratoryjnych, terenowych i

seminariów studenci mogą uczestniczyć w czterech wykładach kierunkowych (120 godzin) z puli 13 wykładów, oraz 120 godzin wykładów specjalnościowych. Mają możliwość kontynuowania nauki języka obcego uzyskując certyfikat na poziomie B2+ oraz mają zajęcia z takich przedmiotów jak: bioetyka, własność intelektualna oraz przedsiębiorczość. Ponadto, w roku akademickim 2015/2016 wprowadzono zajęcia z wychowania fizycznego oraz zajęcia na innym kierunku studiów do wyboru.

Odrębną ścieżką kształcenia jest specjalizacja nauczycielska, realizowana w formie programu dodatkowego, dającego 26 punktów ECTS niewliczanych do limitu 120 punktów obowiązujących do zaliczenia studiów II stopnia. Kształcenie obejmuje łącznie 300 godzin zajęć oraz 150 godzin praktyk pedagogicznych realizowanych w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Po jej ukończeniu absolwenci uzyskują uprawnienia do nauczania biologii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Program studiów prowadzonych w ramach *kierunku biologia* o specjalności nauczycielskiej dostosowany jest do warunków określonych w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela. Absolwent po ukończeniu kształcenia posiada wiedzę psychologiczną i pedagogiczną, wiedzę z zakresu dydaktyki popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystaniu. Programy specjalności nauczycielskiej spełniają wymagania określone powyższym rozporządzeniem i są dostosowane do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach. Studia stacjonarne drugiego stopnia zostają zaliczone po osiągnięciu wszystkich efektów kształcenia, zdobyciu w każdym roku akademickim 60 punktów ECTS oraz napisaniu i ustnej obronie pracy magisterskiej.

Na wizytowanym kierunku studiów nauczyciele akademicy stosują słowne metody kształcenia (wykłady), a także metody praktyczne i pokazowe, do których zaliczyć można realizowane przez studentów zajęcia laboratoryjne, terenowe, seminaria oraz praktyki zawodowe. Metody kształcenia są tak dobrane, że umożliwiają osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia, a także aktywizują studentów i zachęcają ich do samodzielnej pracy. Studenci mobilizowani są m. in. poprzez przygotowywanie i wygłaszanie prezentacji, dyskusję i konstruktywną wymianę poglądów, samodzielne wykonywanie doświadczeń, pomiarów i obserwacji w laboratorium i w terenie oraz obserwacji mikroskopowych z wykorzystaniem specjalistycznej aparatury naukowo-badawczej, opracowywanie raportów z prowadzonych w trakcie zajęć doświadczeń, czy wykonywanie badań w ramach prac dyplomowych.

Na kierunku Biologia stosowanych jest wiele metod kształcenia. Są to wykłady obejmujące wykłady z prezentacją multimedialną, wykłady problemowe, wykłady konwersatoryjne, ćwiczenia audytoryjne obejmujące pracę w grupach, metodę projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), dyskusję, rozwiązywanie zadań, analizę tekstów z dyskusją, gry symulacyjne, analizę zdarzeń krytycznych, analizę przypadków oraz ćwiczenia laboratoryjne obejmujące projektowanie i wykonywanie doświadczeń. Ponadto, niektórzy nauczyciele akademicy sięgają po autorskie metody kształcenia łącząc różne metody dydaktyczne i wypełniając je opisem. To szerokie spektrum stosowanych metod powoduje, że pozwalają one osiągnąć studentom zakładane efekty kształcenia przygotowujące do prowadzenia badań (jak ma to miejsce na studiach pierwszego stopnia) oraz do samodzielnego prowadzenia badań (co ma miejsce na studiach drugiego stopnia).

Szczegółowe proporcje poszczególnych typów zajęć na studiach I. i II. stopnia określone są w stosownych dokumentach i zgodne z wymogami określonymi dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Proporcje między zajęciami aktywizującymi, a wykładami są właściwe i sprzyjają osiąganiu efektów kształcenia. Program studiów stacjonarnych I. stopnia na kierunku *biologia* prowadzonym na Wydziale Biologii UG zobowiązuje studentów do odbycia praktyki zawodowej. Sposób oraz tryb odbywania praktyk określa Rada Wydziału, a

nadzór sprawuje Dziekan wyznaczając, w porozumieniu z Radą Wydziału, zakres oraz formy pracy Opiekuna i Kierownika praktyk. Praktyki odbywają się poza okresem zajęć dydaktycznych, przeważnie od 30 czerwca do 30 września po drugim roku studiów, lub za zgodą Kierownika, w systemie weekendowym. Praktyki realizowane są w wymiarze 120 godzin i powinny być przeprowadzone w pobliżu miejsca zamieszkania. Nie mogą odbywać się w Jednostce macierzystej. Student korzysta z niezwykle bogatej oferty, aktualizowanej na bieżąco i obejmującej kilkadziesiąt zakładów pracy, z którymi zawarte są stałe porozumienia na prowadzenie praktyk. Dodatkowo może korzystać z ofert znajdujących się w bazie Biura Karier. Oferty są dostępne w wersji elektronicznej lub na tablicy ogłoszeń. Najczęściej wybieranymi jednostkami są: Ogród Zoologiczny Wybrzeża, Uniwersytet Medyczny – laboratorium kliniczne, Laboratorium Infeco, Parki Narodowe czy Instytut Zoologii PAN w Warszawie.

Na studiach drugiego stopnia prowadzone są obowiązkowe praktyki nauczycielskie dla studentów uczestniczących w zajęciach na specjalizacji nauczycielskiej. Odbywają się w czasie wolnym od innych zajęć akademickich w szkołach i jednostkach oświatowych, z którymi zawarte są stosowne porozumienia o prowadzeniu praktyk.

Praktyki na ocenianym kierunku studiów, zarówno na I. jak i II. stopniu kształcenia, zorganizowane są bardzo dobrze. Świadczy o tym m. in. wzorowo prowadzona dokumentacja a także opinie pracowników i studentów prezentowane w trakcie spotkań z Zespołem Oceniającym. Organizację, cele i regulamin praktyk określają jasne i czytelne zasady, zebrane w formie dokumentów zwartych. Rozliczenie praktyk nienauczycielskich następuje w wyniku przedłożenia opinii o przebiegu praktyki oraz karty pracy. W przypadku praktyk nauczycielskich jest to opinia z zakładu pracy, karta uczestnictwa w praktyce oraz dzienniczek (do wglądu). Dzienniczek praktyk sporządzają nauczyciele. Dobór miejsc praktyk, ich wymiar i termin realizacji są ściśle powiązane z zakładanymi efektami kształcenia oraz możliwością ich osiągnięcia przez studentów ocenianego kierunku.

Harmonogram zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku jest zgodny z zasadami higieny procesu nauczania. Plan zajęć umożliwia studentom dotarcie na wszystkie zajęcia bezproblemowo z zachowaniem odpowiedniej rezerwy czasowej. Rozkład zajęć pozwala na racjonalne rozłożenie obowiązków i wypoczynku w ciągu dnia. Liczebność grup studenckich została ustalona na podstawie Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 103/R/13 z dn. 08.11.2013 roku oraz 3/R/17 z dn. 25.01.2017 r., a ich liczebność pozwala na realizowanie treści programowych w obrębie różnych form kształcenia bez zarzutu.

Liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest niewielka i dotyczy wyłącznie studiów I. stopnia. Na ogólną liczbę 2300 godzin 10 godzin odnosi się do kształcenia na odległość. Realizacja zajęć prowadzonych w tej formie jest zgodna z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 164 ust. 4 ustawy PSW. Nieścisłością jest podanie w raporcie Samooceny, że ta forma zajęć dotyczy dwóch przedmiotów: „Technologie informacyjne” i „Biologia komórki”. Na ocenianym kierunku prowadzone są zajęcia w systemie e-learning w bardzo ograniczonym wymiarze 10 godzin (na 2300 ogólnej liczby godzin na studiach pierwszego stopnia). Dotyczą one jednego przedmiotu: „Technologie informacyjne”, choć w raporcie Samooceny błędnie zamieszczono informację, że ta forma zajęć dotyczy również przedmiotu „Biologia komórki”.

Czas trwania kształcenia na kierunku *biologia* jest dostosowany do realizacji wszystkich treści programowych i efektów kształcenia przewidzianych dla tego kierunku studiów na obu poziomach kształcenia. Czas kształcenia na studiach I stopnia wynosi 6 semestrów i obejmuje 2300 godzin dydaktycznych, 3 tygodnie praktyki zawodowej (120 godz.) i 180 punktów ECTS. Studia II stopnia trwają 4 semestry i obejmują 1060 godzin, przy 120 punktach ECTS.

Treści programowe na kierunku *biologia* są spójne z zakładanymi efektami kształcenia zdefiniowanymi przez Uchwały Senatu UG, a dane szczegółowe na ten temat zawarte są w sylabusach przedmiotów. Na przykład, na studiach I stopnia student w ramach realizacji ośmiu przedmiotów (Anatomia funkcjonalna człowieka, Anatomia roślin, Biologia komórki, Ewolucja i systematyka kręgowców, Ewolucja i systematyka strunowców, Fizjologia zwierząt i człowieka, Fizjologia roślin, Podstawy immunologii molekularnej i komórkowej) realizuje np. efekt B_W03 "przedstawia budowę oraz zależności funkcjonalne na poziomie komórkowym, tkankowym, narządowym i organizmalnym". Poprzez realizację poszczególnych modułów możliwe jest zatem zdobycie szczegółowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przewidzianych w ramach kierunkowych efektów kształcenia. Merytorycznie przedmiotowe treści kształcenia są stale aktualizowane w oparciu o najnowsze zdobycze naukowe, pochodzące zarówno z literatury specjalistycznej, jak i badań własnych pracowników ocenianej Jednostki. Podawana w sylabusach literatura przedmiotu również podlega stałej aktualizacji. Poszerzana jest propozycja przedmiotów do wyboru, natomiast osiągnięcia w dziedzinie nauk biologicznych są dodatkowo popularyzowane w ramach seminariów, spotkań naukowych oraz wykładów otwartych. W procesie kształcenia, zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu studiów, uwzględnione są treści związane ze znajomością języków obcych, szczególnie języka angielskiego. Treści te związane są ze stosowaniem naukowego języka obcego (angielskiego) w zakresie nauk biologicznych, w prowadzeniu dyskusji ze specjalistami z zagranicznych ośrodków naukowych, wykorzystaniem języka angielskiego do prezentowania wystąpień ustnych oraz pisanie tekstów *stricto* naukowych.

Kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału Biologii UG realizuje szereg projektów badawczych z zakresu biologii, publikując wyniki w renomowanych czasopismach naukowych. Wyniki tych badań oraz aktualne informacje naukowe pochodzące z literatury są na bieżąco włączane w treści zajęć. Studenci uczestniczą w seminariach wydziałowych prowadzonych przez uznanych uczonych, a kontakty z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi służą wdrażaniu dobrych wzorców w prowadzeniu badań i ich upowszechnianiu. Prace dyplomowe studentów I. i II. stopnia ocenianego kierunku reprezentują wysoki poziom i są spójne z głównym nurtem tematyki badawczej realizowanej przez kadrę naukowo-dydaktyczną Jednostki.

Treści programowe w znaczącym stopniu związane są z badaniami prowadzonymi na Wydziale Biologii UG i dotyczą szeregu aspektów współczesnej biologii, jak np.: budowa i zależność funkcjonalna na poziomie komórkowym, tkankowym, narządowym i organizmalnym z uwzględnieniem mechanizmów molekularnych, przepływu informacji genetycznej, zmienności organizmów i reguł dziedziczenia, systematyki i ewolucji organizmów, przebiegu procesów fizjologicznych i adaptacji organizmów do warunków środowiska, podstawowych reguł i mechanizmów funkcjonowania życia na poziomie populacji, biocenozy i ekosystemu a także środowisk przyrodniczych, ich charakterystyki pod kątem strukturalnym i funkcjonalnym oraz czasowych i przestrzennych zmian, uwarunkowań różnorodności flory i fauny oraz ochrony zasobów przyrodniczych. Po zapoznaniu się z treściami programowymi student jest w stanie posługiwać się podstawowymi technikami i narzędziami badawczymi wykorzystywanymi w biologii a także dokonywać samodzielnie obserwacji, prostych pomiarów biologicznych, chemicznych i fizycznych w laboratorium i terenie.

Treści programowe na studiach pierwszego stopnia wizytowanego kierunku obejmują przede wszystkim ogólne zagadnienia z biologii, ale również matematyki, fizyki i chemii. Wszystkie one są niezbędne w ogólnej orientacji oraz zrozumieniu podstawowych zjawisk przyrodniczych, co zakładają efekty kształcenia. Uzupełnieniem powyższych zagadnień jest odpowiedni ładunek wiedzy terminologicznej, informatycznej i statystycznej. Na drugim stopniu studiów studenci otrzymują pogłębioną wiedzę zarówno z zakresu biologii jak i nauk ścisłych, pozwalającą na dostrzeganie związków i zależności w przyrodzie a także zrozumienie kompleksowych zjawisk i procesów przyrodniczych. Obejmuje ona również zaawansowane

techniki, aparat statystyczny oraz narzędzia informatyczne stosowane w biologii. Pozwala to na osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku również w odniesieniu do wysoce specjalistycznych przedmiotów jak biofizyka, biochemia, biomatematyka, geochemia, biogeochemia, geofizyka, mikrobiologia, biotechnologia, ekologia czy ochrona środowiska. Te kompleksowe, różnorodne i aktualne treści programowe pozwalają ponadto studentom zrozumieć potrzebę uczenia się przez całe życie, określić priorytety w realizacji określonych zadań oraz brać odpowiedzialność za stosowanie różnorodnych technik badawczych. Uczą też współpracy w grupie i wyrabiają nawyk przedsiębiorczości (zgodnie z zakładanymi efektami kształcenia).

Na kierunku Biologia stosowanych jest wiele metod kształcenia. Są to wykłady obejmujące wykłady z prezentacją multimedialną, wykłady problemowe, wykłady konwersatoryjne, ćwiczenia audytoryjne obejmujące pracę w grupach, metodę projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), dyskusję, rozwiązywanie zadań, analizę tekstów z dyskusją, gry symulacyjne, analizę zdarzeń krytycznych, analizę przypadków oraz ćwiczenia laboratoryjne obejmujące projektowanie i wykonywanie doświadczeń. Ponadto niektórzy nauczyciele akademicy sięgają po autorskie metody kształcenia łącząc różne metody dydaktyczne i wypełniając je opisem. To szerokie spektrum stosowanych metod powoduje, że pozwalają one osiągnąć studentom zakładane efekty kształcenia przygotowujące do prowadzenia badań (jak ma to miejsce na studiach pierwszego stopnia) oraz do samodzielnego prowadzenia badań (co ma miejsce na studiach drugiego stopnia).

Metody kształcenia stosowane na ocenianym kierunku są różnorodne i często zindywidualizowane o cechach autorskich, co pozwala na ich elastyczne stosowanie w celu dostosowania do jednostkowych potrzeb studentów – w tym studentów niepełnosprawnych. Indywidualizacji toku studiów sprzyja kształcenie poprzez stawianie zadań otwartych, wymagających pewnego wysiłku intelektualnego a także dostosowywanie tematów badawczych do indywidualnych możliwości studenta. Dobrą praktyką jest również wprowadzenie systemu tutoringu, wspomagającego indywidualne potrzeby studenta, szczególnie przy wyborze ścieżki naukowej. Na elastyczność procesu kształcenia wpływa też możliwość zaproponowania wybitnym studentom indywidualnego programu kształcenia lub studiowania na innym kierunku, wydziale czy uczelni – po spełnieniu odpowiednich warunków określonych w Regulaminie Studiów UG. Istnieje też grupa studentów, którzy za zgodą dziekana mogą realizować indywidualny plan studiów. Należą do nich studenci: niepełnosprawni, wychowujący samodzielnie dzieci, studiujący na dwóch lub więcej kierunkach studiów, studiujący wybrane przedmioty na innych kierunkach studiów lub specjalnościach lub odbywający część studiów w uczelniach zagranicznych.

W ocenianej Jednostce bardzo dużą wagę przywiązuje się do wspierania studentów w procesie uczenia się. Pracownicy zobowiązani są do pełnienia dyżurów konsultacyjnych w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. Studenci mogą też zabiegać o konsultacje indywidualne. Pracownicy przekazują studentom materiały ułatwiające zaliczanie ćwiczeń i wykładów w formie drukowanej bądź elektronicznej. Ponadto, w każdej Katedrze jest tutor, czyli nauczyciel akademicki pomagający studentowi w wyborze ścieżki rozwoju naukowego i w doborze przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych.

Przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela

Program kształcenia prowadzony w ramach kierunku Biologia o specjalności nauczycielskiej dostosowany jest do warunków określonych w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela. Absolwent po ukończeniu kształcenia posiada wiedzę psychologiczną i pedagogiczną, a także wiedzę z zakresu dydaktyki popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystaniu. Program specjalności nauczycielskiej spełnia wymagania określone powyższym rozporządzeniem i jest dostosowany do warunków określonych w

standardach zawartych w przepisach. Specjalizacja nauczycielska stanowi odrębną ścieżkę kształcenia, realizowaną w formie programu dodatkowego na drugim stopniu studiów, obliczoną na 26 punktów ECTS niewchodzących do limitu 120 punktów obowiązujących do zaliczenia studiów II. stopnia. Kształcenie obejmuje łącznie 300 godzin zajęć oraz 150 godzin praktyk pedagogicznych realizowanych w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Po jej ukończeniu absolwenci uzyskują uprawnienia do nauczania biologii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. Plan studiów jest zgodny z odpowiednimi zapisami zawartymi w PSW.

Ogólne warunki odbywania praktyk zawodowych zostały opracowane w formie Regulaminu Praktyk, określającym m. in. zasady, cele i organizację praktyk. Praktyki nauczycielskie realizują efekty kształcenia przewidziane odpowiednim dla kierunku programem studiów. Opis celów i efektów kształcenia zawarty jest w sylabusach oraz programach poszczególnych etapów praktyk. Praktyki nauczycielskie realizowane są odpowiednio w wymiarze: praktyka wychowawcza – 30 godzin, obserwowanie lekcji – 30 godzin, asystowanie nauczycielowi – 45 godzin oraz samodzielne prowadzenie zajęć – 45 godzin. Praktyki nauczycielskie przypisane są do odpowiedniego semestru studiów i odbywają się w czasie wolnym od innych zajęć akademickich tzn. odbywają się w dni przewidziane planem zajęć lub w okresie od 1 do 30 września. Praca studenta w szkole ma charakter nieodpłatny. Część praktyk określona jako asystowanie nauczycielowi powinna odbywać się w miejscu zamieszkania. W szczególnych przypadkach możliwe jest odbywanie praktyk zawodowych w innych miejscach, jednak wymaga to zgody Kierownika praktyk. Zaliczenie praktyk nauczycielskich dokonuje się na podstawie zbiorowej opinii wydanej przez nauczyciela szkoły lub opiekuna praktyki oraz portfolio przygotowanego przez studenta i ilustrującego zadania wynikające z programu praktyki. Kierownik praktyk zawodowych zalicza praktykę poprzez wpis do indeksu a niezaliczenie praktyki przez Kierownika praktyk zawodowych jest jednoznaczne z koniecznością jej powtórzenia. Należy też podkreślić, że w szczególnych przypadkach zaliczenie praktyki może odbyć się poprzez uznanie efektów kształcenia, uzyskanych w drodze wolontariatu – pracy zawodowej wyłącznie w placówkach oświatowych odpowiadających programowi praktyk. Student zobowiązany jest złożyć dokumenty potwierdzające zrealizowanie obowiązkowego wymiaru praktyk oraz uzyskanie przewidzianych programem efektów kształcenia. Decyzję o zaliczeniu praktyki podejmuje Dziekan. System praktyk nauczycielskich na wizytowanym kierunku studiów jest w pełni zgodny z ramowymi treściami kształcenia opisanymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9c ustawy PSW.

Zarządzenie nr 103/R/13 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 8 listopada 2013 roku w sprawie określenia liczebności grup na Uniwersytecie Gdańskim zapewnia właściwą higienę pracy dla poszczególnych form zajęć, co jednocześnie skutkuje m. in. prawidłową organizacją procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia. Ponadto proces ten reguluje „Regulamin studiów”, a terminy określa jednoznacznie harmonogram studiów oraz kalendarium studenta.

2.2. Wszyscy nauczyciele akademicy, doktoranci oraz studenci ocenianego kierunku objęci są obowiązkiem uczestniczenia w systemie sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia, zapisanych w postaci efektów kierunkowych oraz zawartych w sylabusach, efektów przedmiotowych. Matryca efektów kształcenia wskazuje, jak powinna przebiegać ich realizacja zgodnie z wybranymi modułami nauczania. Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się poprzez rozliczenie wszystkich przedmiotów i modułów, co jest jednoznaczne z osiągnięciem przez studenta zakładanych efektów kształcenia. Sylabusy bardzo dokładnie opisują metody sprawdzania osiągnięcia efektów kształcenia. Studenci mają swobodny dostęp do sylabusów w formie elektronicznej a w razie potrzeby mogą zwrócić się do prowadzącego

przedmiot lub tutora w celu uzyskania szczegółowej informacji. Z rozmów z nauczycielami akademickimi oraz studentami wynika, że ci ostatni chętniej korzystają z zapisów zawartych w sylabusach niż w innych źródłach informacji. Studenci podkreślali również, że na pierwszych zajęciach prowadzący poświęcają sporo uwagi na wytłumaczenie znaczenia efektów kształcenia w toku studiów. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia na wizytowanym kierunku są bardzo szczegółowo opisane, a także bardzo przejrzysto podane jest ich powiązanie z efektami kształcenia, w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. W przedłożonych Zespołowi Wizytującemu dokumentach wyróżniono 18 szczegółowych metod weryfikacji efektów kształcenia, które są właściwe i umożliwiają skuteczną ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia.

Odrębne dokumenty opisują i regulują proces weryfikacji efektów kształcenia związanych z praktykami zawodowymi i praktykami nauczycielskimi. Są to odpowiednio: „Regulamin praktyk zawodowych” oraz „Regulamin praktyk nauczycielskich”. Zarówno w opinii studentów, pracowników jak i członków Zespołu oceniającego sposób weryfikacji efektów kształcenia związany z obydwojema rodzajami praktyk nie budzi zastrzeżeń.

Warto podkreślić, że zgodnie z Uchwałami Senatu oraz Rady Wydziału Biologii ocena osiągnięć efektów kształcenia na zakończenie procesu kształcenia jest wieloetapowa i dotyczy weryfikacji efektów osiągniętych w ramach seminarium dyplomowego, pracowni dyplomowej, pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego dla I. i II. stopnia studiów. Zwiększa to skuteczność weryfikacji i eliminuje przypadkowość w ocenie przygotowania do prowadzenia badań (w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia) oraz udziału w badaniach (w przypadku studentów studiów drugiego stopnia).

Ostateczna weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia następuje podczas procesu dyplomowania, podczas którego oceniane są w szczególności umiejętności samodzielnego stawiania i rozwiązywania problemów badawczych, planowania doświadczeń oraz analizowania i wnioskowania z wykorzystaniem uzyskanej w trakcie studiów ogólnej i szczegółowej wiedzy z zakresu nauk biologicznych.

Na Wydziale Biologii UG studenci mogą liczyć na wszechstronną pomoc kadry naukowo-dydaktycznej w trakcie realizacji studiów na obu stopniach kształcenia. Nauczyciele akademicki poświęcają czas w ramach obowiązkowych konsultacji oraz w innym czasie pracy na konstruktywne dyskusje, m. in. dotyczące osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Służą temu również zajęcia seminaryjne i audytoryjne oraz zajęcia w ramach pracowni dyplomowych. Nie do przecenienia jest też rola tutorów, powoływanych w każdej z Katedr. Podczas spotkania z Zespołem Wizytującym PKA studenci wyrazili bardzo pozytywne opinie na temat stopnia zaangażowania się nauczycieli akademickich, realizujących proces kształcenia na ocenianym kierunku

Sylabusy przedmiotowe opisują szczegółowo tematykę oraz metodykę prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych. Wszyscy studenci mają swobodny dostęp do sylabusów a więc mogą zapoznać się zarówno z formą jak i sposobem zaliczenia danego przedmiotu. Wprawdzie w ocenianej Jednostce практикуje się wiele metod zaliczania, jednak do podstawowych należy egzamin ustny lub pisemny oraz zaliczenie na ocenę w przypadku ćwiczeń. Zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych może być realizowane w formie testów zamkniętych i/lub otwartych, kolokwii, wykonania pracy zaliczeniowej, projektu, prezentacji, pisemnego sprawozdania oraz zaliczenia ustnego. W większości wypadków ocena ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych uzyskiwanych w trakcie trwania zajęć.

Odrębne procedury dotyczą zaliczania praktyk zawodowych i praktyk nauczycielskich. Są one opisane szczegółowo w sylabusach oraz programach praktyk. W przypadku praktyk zawodowych cele i efekty osiągane są poprzez wykonywanie następujących prac i zadań: analizy laboratoryjna, rozwiązanie wybranego problemu w dyscyplinie biologia,

biotechnologia, mikrobiologia, opracowanie zagadnienia dotyczącego problemu przyrodniczo-środowiskowego oraz ochrony i zarządzania środowiskiem naturalnym.

Praktyki nauczycielskie, będące modulem do wyboru dla studentów drugiego stopnia, przygotowują do zawodu nauczyciela. Na praktykę i jej zaliczenie składają się trzy komponenty: praktyka wychowawcza prowadzona w formie warsztatów pod kierunkiem nauczyciela akademickiego z udziałem nauczycieli przedmiotu, czynne (prowadzenie lekcji) lub bierne (przygotowywanie materiałów, sprawdzanie zeszytów itp.) asystowanie nauczycielowi oraz wreszcie samodzielne prowadzenie zajęć edukacyjnych i hospitowanie lekcji nauczyciela, opiekuna lub innego studenta. Ta wieloetapowość zwiększa skuteczność i wiarygodność zaliczenia tego etapu studiów oraz osiągnięcia założonych celów i efektów kształcenia.

Na I. stopniu studiów realizowane są prace licencjackie we wszystkich Katedrach Jednostki. Prace licencjackie mogą mieć zarówno charakter eksperymentalny, jak i teoretyczny. W trakcie trwania eksperymentu student posługuje się specjalistyczną aparaturą pod nadzorem nauczyciela akademickiego. Przy wykonywaniu pracy o charakterze teoretycznym (kompilacyjnym), stosowane są inne metody – wykorzystywana jest literatura przedmiotu oraz kształtowana umiejętność wyszukiwania oraz posługiwania się danymi naukowymi. Zarówno w jednym jak i drugim przypadku proces weryfikowany jest poprzez napisanie pracy licencjackiej, wykonanie posteru oraz zdanie egzaminu licencjackiego.

Na II. stopniu studiów tematyka prac dyplomowych jest znacznie poszerzona, w pełni zgodna z kierunkami badawczymi realizowanymi w Katedrach wizytowanej Jednostki. Prace mają charakter eksperymentalny (z użyciem aparatury badawczej), obserwacyjny (z zastosowaniem metod stosowanych w badaniach terenowych) lub mieszany. Weryfikacja prac laboratoryjnych i terenowych następuje podczas całego procesu przeprowadzania doświadczenia, obserwacji terenowych oraz pisanie pracy. Po zaplanowaniu badań, zebraniu materiału lub dokonaniu obserwacji, student częściowo pod kontrolą opiekuna a potem samodzielnie opracowuje i analizuje uzyskane wyniki. Przedstawiona praca dyplomowa pozwala na weryfikację wiedzy i umiejętności studenta w zakresie posługiwania się aparaturą badawczą (rozdział materiał i metody) oraz interpretację wyników (rozdział wstęp lub przegląd piśmiennictwa, wyniki i dyskusja) a także dokonanie syntezy uzyskanych rezultatów (rozdział streszczenie i wnioski).

Zarówno w przypadku pierwszego, jak i drugiego stopnia studiów na ocenianym kierunku zakres, rodzaje, liczba oraz zasięg osiągnięć naukowych studentów są zgodne z koncepcją kształcenia i zakładanymi efektami kształcenia a także profilem kształcenia oraz dziedziną nauki i dyscypliną naukową, wskazanymi jako te, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku.

Prace magisterskie, jak i wybrane prace licencjackie są w dalszym procesie publikowane, stanowiąc część szerszego projektu lub będąc całkowicie autorskimi osiągnięciami naukowymi. Zespół Wizytujący w trakcie oceny wybranych prac dyplomowych zwracał uwagę na układ prac, sekwencję i kompletność rozdziałów, które w zdecydowanej większości były poprawne. Pewnej korekty wymaga jednak sposób prowadzenia dokumentacji związanej z procesem dyplomowania. W wielu przypadkach na protokole egzaminu magisterskiego nie jest określona jednoznacznie formuła czy „zdał” czy „nie zdał”. Z formularzy ocen pracy często nie wynika, która osoba jest opiekunem, a która recenzentem pracy. Pytania egzaminacyjne pisane odręcznie (zwłaszcza łacińskie nazwy naukowe) często są nieczytelne – lepiej byłoby je drukować. W niektórych przypadkach, oceny opiekuna bądź recenzenta są nieczytelne. We wszelkich protokołach należy ujednolicić formę zapisu ocen, a najlepiej podawać zarówno słowną, jak i cyfrową, według ujednoliconego schematu: 5,0 – bdb, 4,5 – db plus, 4,0 – dobry, 3,5 – dst plus, 3,0 – dost. (lub dostateczny), 2,0 – ndst (lub niedostateczny). „Plus” trzeba zawsze pisać słownie. Uwzględnienie powyższych uwag

znacznie usprawni dokumentację toku studiów, a także pozwoli na uniknięcie niejednoznaczności w interpretacji ocen i treści protokołów.

Wykładnikiem przydatności osiągniętych efektów kształcenia na rynku pracy jest z pewnością zatrudnialność absolwentów w zawodzie, zgodna z rodzajem wykształcenia. Monitorowaniem losów absolwentów i przydatnością efektów kształcenia na rynku pracy zajmuje się Biuro Karier, które dokonuje ankietyzacji absolwentów i analizuje jej wyniki. Pewien pogląd na przydatność efektów kształcenia mogą mieć też opinie wygłaszane przez interesariuszy zewnętrznych na spotkaniu z członkami Zespołu Wizytującego. Oceniali oni niezwykle wysoko kwalifikacje absolwentów kierunku Biologia, jak i ich przydatność na rynku pracy. Podkreślali też duży wkład pracy kadry akademickiej w dostosowywaniu programu studiów do aktualnych potrzeb rynku. Ocena przydatności efektów kształcenia na rynku pracy jest też możliwa w trakcie obowiązkowych praktyk zawodowych na III. roku studiów I. stopnia. Ponieważ praktyki odbywają się w większości przypadków poza jednostkami Uniwersytetu Gdańskiego, stwarza to dobre warunki do poznania realiów panujących na otwartym rynku pracy.

Z załączonej w Raporcie Samooceny dokumentacji wynika, że w celu prześledzenia losów absolwentów pięciu ostatnich lat przeanalizowano sytuację 63 absolwentów studiów II. stopnia na kierunku biologia, wykluczając doktorantów studiujących na Wydziale Biologii UG. W badanej grupie absolwentów: 63% (40 absolwentów) podjęło pracę związaną z wykształceniem biologicznym, 16% (10 absolwentów) podjęło pracę niezwiązaną z wykształceniem biologicznym, 2% (jedna osoba - absolwent z roku 2015) pozostaje bezrobotna, 19% (12 absolwentów) kontynuuje kształcenie poza Wydziałem Biologii UG, w tym dwie osoby studia I. i II. stopnia, 10 osób studia III. stopnia. Przedstawione dane wskazują na przydatność osiągniętych efektów kształcenia na rynku pracy lub w dalszej edukacji.

W trakcie wizytacji Zespół Oceniający nie spotkał się ani ze strony studentów ani ze strony pracowników z opiniami, wskazującymi na nieprawidłowości w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia. Z przedstawionej dokumentacji a także wrywkowo skontrolowanych prac etapowych wynika, że zachowana jest pełna bezstronność, rzetelność, wiarygodność i przejrzystość tego procesu. Wskazują na to jasne reguły stosowane przez nauczycieli akademickich przy wyznaczaniu i stosowaniu kryteriów oceny etapowych osiągnięć studentów. W obiektywizacji oceny pomaga również przedstawiona w poniższej tabeli „Skala ocen w/g Regulaminu Studiów UG”, zgodnie z którą wyliczony jest procent wiedzy wymaganej dla danej oceny oraz przedziały punktowe dla każdej z ocen.

Skala ocen w/g Regulaminu Studiów UG:

Procent wiedzy wymaganej dla danej oceny	punktacja 50 max	oceny
91 i więcej	46-50	5,0
81-90	41-45	4,5
71-80	36-40	4,0
61-70	31-35	3,5
51-60	26-30	3,0
50 i mniej	25 i mniej	2,0

Sprawdzanie oraz ocena osiągnięcia efektów kształcenia dokonywane są przez kwalifikowaną kadrę nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. W procesie tym uczestniczą osoby odpowiedzialne za przygotowanie sylabusów oraz prowadzenie zajęć z poszczególnych przedmiotów. Kompetencje kadry określa szereg zapisów, m. in. Zarządzenie Dziekana Wydziału Biologii Uniwersytetu Gdańskiego nr 5/2013 z dnia 11 czerwca 2013 roku w sprawie zasad i procedur doskonalenia jakości procesu dydaktycznego na Wydziale Biologii Uniwersytetu Gdańskiego czy paragraf 10 Regulaminu Studiów. Nie

stwierdzono nieprawidłowości w doborze kadry nauczycieli akademickich lub innych osób przeprowadzających sprawdzanie i dokonujących oceny osiągnięcia efektów kształcenia.

Na Uniwersytecie Gdańskim system postępowania w sytuacjach konfliktowych regulowany jest m. in. przez Zarządzenie nr 47/R/14 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 14 maja 2014 roku w sprawie przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków w Uniwersytecie Gdańskim. Określa tryb składania skarg i wniosków związanych m. in. z nieprawidłowościami w procesie dydaktycznym. Dodatkowo Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 70/R/15 z dnia 26 czerwca 2015 roku w sprawie postępowania z pracami dyplomowymi studentów Uniwersytetu Gdańskiego reguluje m. in. problemu plagiatyzmu, zachowań nieetycznych i innych nieprawidłowości z tym związanych.

Na wizytowanym kierunku studiów zachowane są warunki równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów kształcenia, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów kształcenia do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Zespół Oceniający PKA nie stwierdził nieprawidłowości w tym zakresie, a studenci i pracownicy podkreślali przyjazny klimat i wszelkie udogodnienia dla studentów niepełnosprawnych podejmujących naukę w ocenianej Jednostce.

Do obowiązków nauczyciela akademickiego, wynikających z przyjętych w Jednostce zasad zapewnienia jakości kształcenia, należy m.in. gromadzenie i przechowywanie dokumentacji, potwierdzającej uzyskanie zakładanych efektów kształcenia, a także informowanie studentów o kryteriach i metodach oceny i dostarczanie studentom informacji zwrotnej o wynikach sprawdzania i oceny osiąganych efektów kształcenia. Informacje o kryteriach i metodach oceny zawarte są w sylabusach przedmiotów dla poszczególnych stopni kształcenia. W szczególności, w przedmiotach opartych na zajęciach praktycznych, przewiduje się pisemne sprawdziany poprzedzające każdy blok tematyczny, a także kolokwia obejmujące szerszy materiał. Prace te są następnie oceniane, a wyniki dokumentowane jako oceny częściowe, na podstawie których wystawiana jest ocena końcowa. Warto rozważyć wprowadzenie większej liczby metod weryfikujących stopień uzyskania umiejętności na zajęciach praktycznych. Na każdym etapie student jest informowany o swoich postępach. Wykłady kończą się zaliczeniem na ocenę lub egzaminem. Wszystkie wyniki otrzymane przez studenta są dokumentowane i udostępniane do wglądu. Nauczyciele akademicy dokumentują i gromadzą potwierdzenia uzyskanych efektów kształcenia przez studentów w formie prac kontrolnych, referatów, konspektów, prezentacji i innych. Prace są oceniane przez prowadzących zgodnie z opisem weryfikacji efektów kształcenia ujętych w sylabusach. Każdy student ma prawo zapoznania się z oceną swojej pracy w trakcie zajęć lub konsultacji. Dokumentacja przechowywana jest we właściwej dla danego przedmiotu Katedrze.

Ponadto, terminy informowania studentów o kryteriach i metodach oceny oraz dostarczania studentom informacji zwrotnej o wynikach sprawdzenia i oceny osiągniętych efektów kształcenia determinuje załączone do dokumentacji w Raporcie samooceny kalendarium studenta na semestr zimowy oraz letni.

W odniesieniu do zajęć prowadzony w formie e-learningowej (przedmiot „Technologie informacyjne”) wszelkie dane dotyczące przedmiotu zamieszczono w sylabusie, a metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia są zgodne z wymogami prawnymi dotyczącymi tej formy zajęć.

2.3. Rekrutacja kandydatów na studia na kierunku Biologia w roku akademickim 2016/2017 była prowadzona zgodnie z zasadami zawartymi w Uchwale Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 20/16 z dnia 28 kwietnia 2016 roku w sprawie zmiany uchwały nr 35/15 Senatu UG w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne w Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2016/2017 oraz w trzech załącznikach: Załącznik nr 1 do uchwały nr 35/15 Senatu UG określający zasady rekrutacji na Rok

2016/2017, Załącznik nr 2 do uchwały nr 35/15 Senatu UG określający liczbę miejsc w roku akademickim 2016/2017 na studia stacjonarne oraz Załącznik nr 3 do uchwały nr 35/15 Senatu UG określający terminy elektronicznej rejestracji kandydatów oraz termin ogłoszenia listy kandydatów z uwzględnieniem terminów ewentualnych egzaminów na studia stacjonarne i niestacjonarne w Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2016/2017. Za postępowanie kwalifikacyjne odpowiedzialna jest Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Kandydaci rejestrowani są drogą elektroniczną w systemie IRK. Rekrutacja na studia I. stopnia odbywała się na zasadzie konkursu świadectw i na 160 miejsc kandydowało 274 osób czyli 1,71 osoby na miejsce. Rekrutacja na studia stacjonarne II. stopnia odbywała się na zasadzie konkursu ocen na dyplomie (kryterium podstawowe) oraz wysokości średniej ocen (kryterium dodatkowe). O przyjęcie na studia mogli ubiegać się wszyscy absolwenci studiów wyższych, ale w przypadku absolwentów studiów innych niż biologia i kierunków przyrodniczych o standardach kształcenia zbliżonych do biologii – decyzję o dopuszczeniu do dalszego postępowania podejmowała komisja rekrutacyjna. Jest to zgodne z postanowieniami w. wym. Uchwały.

Z opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wynika, że wymagania rekrutacyjne zapewniają właściwy dobór kandydatów. Według studentów wielkość rekrutacji dostosowana jest do możliwości dydaktycznych Jednostki. Zespół Oceniający PKA podziela tę opinię. Informacje dotyczące zasad rekrutacji są powszechnie dostępne, m. in. za pośrednictwem strony internetowej Jednostki. Uczelnia prowadzi odpowiednią politykę zachęcającą do studiowania, a Wydział Biologiczny aktywnie włącza się w pozyskiwanie kandydatów, np. poprzez uczestnictwo w corocznej, ogólnopolskiej imprezie „Noc Biologów”, skierowanej m. in. do przyszłych maturzystów.

W opinii członków Zespołu Oceniającego uszczegółowieniu powinien ulec zapis z Uchwały 35/15 Senatu UG w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne w Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2016/2017, dotyczący przyjęcia na II. stopień studiów a mówiący o rozmowie kwalifikacyjnej oceniającej predyspozycje do studiowania na kierunku *biologia*. Niezbędne jest doprecyzowanie i uściślenie jakie konkretnie predyspozycje (kompetencje) mają charakteryzować kandydatów spoza obszaru studiów o charakterze biologicznym.

Zasady dyplomowania na ocenianym kierunku spełniają ogólnie przyjęte kryteria i są ściśle powiązane z efektami kształcenia, poziomem i profilem kształcenia na kierunku Biologia. Należy jednak stosować spójne zasady przebiegu egzaminu dyplomowego na studiach II stopnia, bowiem pytania zadane na egzaminie dyplomowym często są zbyt mocno związane wyłącznie z tematem pracy i nie pozwalają na skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia. Zgodnie z przyjętymi zasadami (Uchwała Rady Wydziału Biologii z dn. 20.05.2016 r. w sprawie zasad dyplomowania na II stopniu studiów) zakres tematyczny pytań stawianych kandydatom do tytułu zawodowego magistra zadawanych podczas egzaminu magisterskiego powinien obejmować zagadnienia w ramach zrealizowanej pracy magisterskiej, w ramach specjalności, w jakiej została zrealizowana praca i zagadnienia z wiedzy ogólnej w zakresie ukończonego II stopnia studiów. Zasada ta zawsze powinna być respektowana.

Bogata oferta edukacyjna oraz możliwość wyboru określonej specjalizacji studiów na kierunku biologia pozwala na rozwijanie wielu umiejętności przydatnych na rynku pracy. Dzięki bardzo dobremu wyposażeniu laboratoriów oraz sal ćwiczeniowych, studenci zaznajamiają się ze współczesnymi metodami analitycznymi. Absolwenci studiów na kierunku biologia są przygotowani do pracy w laboratoriach badawczych, kontrolnych i diagnostycznych w zakresie wykonywania podstawowej analityki oraz prowadzenia podstawowych prac badawczych wykorzystujących materiał biologiczny, tj. w: przemyśle, placówkach ochrony przyrody i medycznych. Moduł umożliwiający kształcenie nauczycielskie nadaje absolwentowi

studiów II. stopnia uprawnienia do nauczania przedmiotu biologia w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. Analizy losów absolwentów pokazują, że praca w szkolnictwie jest częstym wyborem absolwentów kierunku biologia. Ponadto, rozwinięta oferta ćwiczeń terenowych oraz możliwość uczestniczenia w terenowych pracach badawczych pozwala na zdobywanie umiejętności potrzebnych do wykonywania ekspertyz przyrodniczych oraz ocen oddziaływania na środowisko. Stwarza to możliwość zarówno prowadzenia własnej działalności, jak i pracy w instytucjach zajmujących się ochroną przyrody. Ponadto, przygotowywanie studentów do samodzielnego pogłębiania wiedzy, poszerzania kompetencji, a także oferta studiów podyplomowych i doktoranckich otwiera przed absolwentem różnorodne ścieżki kariery zawodowej.

Możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała nr 53/15 Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie zmiany uchwały nr 28/15 Senatu UG w sprawie organizacji potwierdzenia efektów uczenia się. W Raporcie samooceny brak odniesienia do ewentualnych zasad potwierdzania efektów uzyskanych poza uczelnią w stosunku do ocenianego kierunku studiów. W ocenie członków Zespołu Oceniającego PKA niezbędne jest podjęcie kroków w celu określenia zasad i możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów w ocenianej Jednostce.

Działania mające na celu doskonalenie zasad rekrutacji kandydatów są wplecione w ogólne zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu kształcenia na Wydziale Biologii, odbywających się zgodnie z Uchwałą Senatu nr 53/16 z dnia 15.12.2016 r. oraz Zarządzeniem Dziekana nr 5/2013 z dnia 11.06.2013 r. Należy podkreślić, że system ten jest skuteczny ze względu na swoją wielostopniowość, obejmującą prodziekanów, wydziałowe komisje kształcenia, nauczycieli akademickich, koordynatorów sylabusów, kierowników praktyk, koordynatorów zajęć i koordynatorów w katedrach

Szczegółowe informacje o warunkach rekrutacji, programach kształcenia i ich realizacji są ogólnie dostępne na stronach internetowych. Strony są na bieżąco aktualizowane. Dodatkowe informacje mogą być zamieszczane przez nauczycieli akademickich na Portalu Studenta, stronach internetowych i portalach społecznościowych. Studenci w trakcie spotkania z członkami Zespołu Wizytującego podkreślali bardzo skuteczny system informowania i zachęcania kandydatów do podjęcia studiów na kierunku Biologia Uniwersytetu Gdańskiego.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Oferta dydaktyczna na ocenianym kierunku studiów podlega stałej ocenie i modyfikacjom uwzględniającym najnowsze zdobycze nauki. Treści programowe przedstawione w sylabusach są spójne z zakładanymi efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Realizacja treści programowych określonych w sylabusach przedmiotów daje pełną gwarancję osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów kształcenia. W procesie dydaktycznym stosowane są różnorodne metody nauczania, dostosowane do specyfiki realizowanych przedmiotów i stwarzające studentom możliwość samodzielnego uczenia się oraz rozwijają zainteresowania naukowe. Nakład pracy studenta mierzony liczbą punktów ECTS obliczany jest prawidłowo, a czas trwania kształcenia na poszczególnych latach i stopniach ocenianego kierunku studiów umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności (ogółem) uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. Konstrukcja programu studiów stwarza możliwości realnego wyboru przez studenta przedmiotów o łącznej wartości 30% ogólnej sumy punktów ECTS. Praktyki zawodowe studentów na ocenianym kierunku studiów realizowane są w sposób niebudzący zastrzeżeń. Reguły i procedury rekrutacji na pierwszy stopień studiów opierają się o zasadę równych szans

i zapewniają właściwy dobór kandydatów. Zasady rekrutacji kandydatów na studia II stopnia powinny zostać doprecyzowane.

Dobre praktyki

- Jasny, bardzo dobrze i precyzyjnie sformułowany program praktyk zawodowych i nauczycielskich.
- Wprowadzenie systemu tutoringu, wspomagającego indywidualne potrzeby studenta, szczególnie przy wyborze ścieżki specjalizacyjnej.
- Wprowadzenie obowiązku wykonania posteru, jako jednego z elementów zaliczenia pracy dyplomowej na poziomie studiów I stopnia.

Zalecenia

- Skorygowanie nieścisłości zamieszczonej w Raporcie Samooceny odnośnie zajęć „e-learningowych”, mówiących, że ta forma zajęć dotyczy dwóch przedmiotów: „Technologie informacyjne” i „Biologia komórki”. Z sylabusów przedmiotowych wynika, że jedynie „Technologie informacyjne” prowadzone są w systemie on-line w wymiarze zgodnym z zamieszczonym w zbiorczej tabeli – 10 godzin.
- Korekta prowadzenia dokumentacji związanej z procesem dyplomowania, dotycząca precyzji zapisu oraz prowadzenia dokumentacji z użyciem zapisu komputerowego, a nie ręcznego. Respektowanie zasad przebiegu egzaminu dyplomowego - pytania zadane na egzaminie dyplomowym często są zbyt mocno związane wyłącznie z tematem pracy dyplomowej i nie uwzględniają zasad przyjętych w procesie dyplomowania.
- Uszczegółowienie zapisu z Uchwały 35/15 Senatu UG w sprawie warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne w Uniwersytecie Gdańskim w roku akademickim 2016/2017, dotyczącego przyjęcia na II. stopień studiów a mówiącego o rozmowie kwalifikacyjnej, oceniającej predyspozycje do studiowania na kierunku Biologia; niezbędne jest doprecyzowanie i uściślenie, jakie konkretnie kompetencje w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych mają charakteryzować kandydatów - absolwentów studiów I stopnia spoza obszaru studiów o charakterze biologicznym.
- Podjęcie niezbędnych kroków w celu określenia zasad i możliwości identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem kształcenia w odniesieniu do ocenianej Jednostki.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1. Funkcjonujący w ramach ocenianego kierunku studiów system zapewnienia jakości kształcenia przewiduje procedury służące projektowaniu, zatwierdzaniu, monitorowaniu i okresowemu przeglądowi programu kształcenia. Do źródeł danych wykorzystywanych przy projektowaniu efektów kształcenia należą wypracowane na podstawie opinii nauczycieli akademickich, studentów, wyników ankietyzacji zajęć dydaktycznych oraz analizy sylabusów, propozycje zmian, opracowane przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Corocznie dokonywany jest przegląd kierunkowych efektów kształcenia, jednakże od czasu ich opracowania nie dokonywano żadnych modyfikacji.

Przy projektowaniu programu kształcenia analizie poddawane są opinie zgłaszane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, wśród których wskazać można Komendę Wojewódzką Policji (m.in. Wydział Dochodzeniowo-Śledczy, Laboratorium Kryminalistyczne), Nadleśnictwo Gdańsk, Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych, Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku, Grupę Badawczą Ptaków Wodnych "KULING", laboratoria diagnostyczne Invicta, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i

Gospodarki Wodnej. Przeprowadzone podczas wizytacji rozmowy z przedstawicielami wymienionych instytucji potwierdziły występowanie aktywnej współpracy i wynikające z niej obopólne korzyści. Licznie przybyli na spotkanie interesariusze zewnętrzni wyrazili bardzo pozytywną ocenę realizowanego programu studiów oraz kompetencji studentów i absolwentów, weryfikowanych przez nich w toku organizowanych praktyk studenckich oraz nawiązanego stosunku pracy. Interesariusze zewnętrzni potwierdzili również, iż proponowane przez nich zmiany treści kształcenia są chętnie akceptowane przez Władze ocenianego kierunku studiów i skutecznie wdrażane celem doskonalenia procesu kształcenia. Jako przykład wskazano wprowadzenie przydatnych na rynku pracy praktycznych aspektów wiedzy, zajęć „Podstawy genetyki człowieka”, wprowadzenie technik z zakresu biologii molekularnej i wiedzy z zakresu embriologii. Przedstawiciele studentów obecni są we wszystkich gremiach zajmujących się jakością kształcenia (w tym w Radzie Wydziału, Radzie Programowej oraz Wydziałowym Zespole ds. Zapewniania Jakości Kształcenia). Studenci biorą czynny udział w pracy wymienionych gremiów. Dotychczas studenci nie przedstawiali własnych pomysłów dotyczących zmiany realizowanych efektów kształcenia, natomiast zgłaszali sugestie odnoszące się do ujętych w programie studiów zajęć dydaktycznych (np. ograniczenie, ze względu na zbytne rozdrobnienie tematyczne wyboru do trzech zamiast czterech bloków zajęć realizowanych na trzecim roku studiów, wprowadzanie w ramach treści programowych audytoryjnych zajęć do wyboru tematyki szczególnie interesującej większość studentów uczestniczących w danych zajęciach. Na prośbę studentów zmieniono przedmiot "Podstawy chemii" na "Chemia ogólna", z czym związane było również zwiększenie wymiaru zajęć o dodatkowe 15 godzin ćwiczeń. Nauczyciele akademicki mogą zgłaszać do Dziekana Wydziału propozycje zmian służących doskonaleniu kształcenia. W wyniku prowadzonych dyskusji dokonano następujących zmian programu studiów: usunięto przedmiot „Histologia zwierząt”, przesunięto przedmioty humanistyczne z semestru drugiego na szósty, a także dokonano modyfikacji katalogu przedmiotów do wyboru. Zakres kompetencji i obowiązków Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia w odniesieniu do monitorowania oraz okresowego przeglądu programu kształcenia, a także oceny osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia obejmuje coroczny przegląd programów kształcenia, planów studiów, analizę dokumentacji z procesu co semestralnej weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, ocenę jakości pracy kadry dydaktycznej poprzez cykliczny przegląd ich dorobku naukowego oraz osiągnięć dydaktycznych. Zadania odnoszące się do programów studiów realizowane są przy ścisłej współpracy z Radą Programową, której powołanie i rozpoczęcie działania w bieżącym roku akademickim jest efektem organizacyjnych działań projakościowych, mających zapewnić skuteczność w zakresie rozpoznawania wymagających poprawy elementów programów kształcenia oraz wzmocnienia naukowego potencjału kierunku „biologia”. Podobnie jak przy projektowaniu efektów kształcenia, w bieżącym monitorowaniu, okresowym przeglądzie programu kształcenia oraz w ocenie osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni (w tym studenci i nauczyciele akademicki) i zewnętrzni (interesariusze zewnętrzni, pracodawcy, przedstawiciele instytucji przyjmujących studentów na praktyki zawodowe). Wyniki ankiet ewaluacyjnych podlegają opracowaniu Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, który corocznie przygotowuje ich zbiorcze opracowanie udostępniane wszystkim zainteresowanym na stronie internetowej Wydziału. Poza możliwością formułowania przez studentów uwag podczas ankietyzacji, stworzono możliwość bieżącego zgłaszania zapytań i wniosków poprzez dostępny na stronie internetowej Wydziału anonimowy „Formularz uwag o jakości kształcenia na Wydziale Biologii”. Corocznie przygotowywane jest również sprawozdanie z oceny własnej, obejmujące analizę koncepcji realizowanych zajęć dydaktycznych przedmiotu, opinie o pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich oraz wnioski z procesu ankietyzacji. Na podstawie wyników pozyskanych podczas ostatnio dokonywanego przeglądu stosowanych metod kształcenia,

wykorzystywanych przy realizacji programu kształcenia i zebranych opinii studentów, zdecydowano, że do programu studiów włączony zostanie przedmiot „Badania naukowe”.

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonuje bieżącego monitorowania, okresowego przeglądu programów kształcenia (corocznie) oraz systematycznej oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia (zwykle dwukrotnie w semestrze). Do źródeł danych wykorzystywanych w tym procesie należą dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w tym: protokoły i recenzje egzaminów dyplomowych, prace z egzaminów pisemnych, prace zaliczeniowe. Przedstawiona do wglądu Zespołu Oceniającego dokumentacja zbiorcza prac etapowych potwierdziła staranność ich sprawdzania, analizowania oraz gromadzenia. Uchybienia w tym zakresie odnotowano jednak w przypadku procesu dyplomowania, bowiem przygotowywane protokoły egzaminu są niekiedy nieczytelne, zawierają niewypełnione treści oraz niejednolity sposób zapisu ocen wystawianych studentom.

Pozyskane wyniki monitorowania, okresowego przeglądu programu kształcenia oraz oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia wykorzystuje się jako podstawę doskonalenia programu studiów. Potwierdzeniem skuteczności działań w tym zakresie są wymienione w powyższym opisie korekty oraz modyfikacje programu studiów, w tym realizowanych zajęć dydaktycznych. Przytoczone przykłady można ponadto wzmocnić dodając, iż współpraca z powołaną na Wydziale Komisją ds. Współpracy z Pracodawcami przyczyniła się do wprowadzenia na pierwszym stopniu studiów zajęć z „Podstaw przedsiębiorczości”, natomiast dzięki nawiązaniu współpracy z wizytującymi naukowcami z zagranicznych ośrodków naukowych rozszerzono pulę przedmiotów do wyboru o wykład „Ecology and evolution of symbiotic interactions”.

Dowodem skuteczności działań projakościowych i prowadzonych konsultacji środowiskowych osób zaangażowanych w proces kształcenia na kierunku „biologia”, jest pomysł uruchomienia nowego kierunku studiów „Bioinnovations and entrepreneurship”, który czerpiąc z bogatego doświadczenia kształcenia na kierunku „biologia” byłby alternatywą dla studentów zagranicznych oraz osób zainteresowanych podjęciem kształcenia w języku angielskim. Zespół Oceniający PKA pozytywnie ocenia skuteczność wyżej opisanych działań doskonalących, świadczących o wykorzystaniu wyników prowadzonych analiz w procesie zapewnienia wysokiego poziomu jakości kształcenia. Należy jednak wskazać, iż działania te okazały się nieskuteczne w zakresie możliwości wprowadzenia modyfikacji realizowanych efektów kształcenia, które od 2012 roku nie podlegały zmianom. Zespół Oceniający wyraża zrozumienie dla stanowiska Władz Wydziału, iż poziom ogólności sformułowania realizowanych efektów kształcenia nie wymusił dotychczas konieczności ich modyfikacji. ZO PKA stoi jednak na stanowisku, iż okresowy przegląd programów kształcenia powinien służyć diagnozowaniu obszarów, które umożliwiłyby doskonalenie realizowanych efektów kształcenia, dostosowanie ich do zmieniających się wymagań rynku pracy, świata biznesu oraz prężnie rozwijającej się nauki. Choć analizy takie nie zawsze skutkują istotnymi zmianami efektów kształcenia to sprzyjają wypracowaniu wniosków mogących wzmocnić pozycję kierunku na tle innych prowadzących kierunek „biologia” Uczelni, zbudować przewagę konkurencyjną dla kandydatów na studia poprzez maksymalne zbliżenie kompetencji absolwentów do oczekiwań pracodawców, a także pozwolić na silniejsze powiązanie efektów kształcenia z prowadzonymi i pogłębianymi przez nauczycieli akademickich badaniami naukowymi. Na uwagę i podkreślenie zasługuje prowadzenie analizy porównawczej realizowanego programu kształcenia na kierunku „biologia” UG i innych polskich uczelniach, co pozwala na wdrażanie nowych rozwiązań, identyfikowanie mocnych stron procesu kształcenia oraz budowanie przewagi konkurencyjnej względem innych ośrodków naukowych.

Należy stwierdzić, że na ocenianym kierunku wprowadzono działania naprawcze, uwzględniające opinię PKA w 2010 roku, dotyczące uzupełnienia i ujednolicenia sylabusów,

modyfikacji formy realizacji praktyk studenckich i dokumentacji toku studiów. Te ostatnie wymagają jednak nadal uzupełnienia, usystematyzowania i uporządkowania.

3.2. Informacje dotyczące procesu kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku studiów „biologia” udostępniane są dla różnych grup interesariuszy na stronie internetowej Wydziału oraz na tablicach informacyjnych i w gablotach ulokowanych w siedzibie Uczelni oraz Wydziału Biologii. Dokonana przez Zespół Oceniający PKA analiza aktualności oraz kompleksowości informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia wykazała jedynie drobne uchybienia w tym zakresie. Na przykład, dostępne na stronie internetowej plany studiów pierwszego stopnia publikowane są tylko w wersji opracowanej w roku akademickim 2012/2013, brakuje natomiast ich późniejszych aktualizacji. Poza tym przedstawione na stronie internetowej Wydziału informacje odnoszące się do kształcenia na kierunku „biologia” (m.in. warunki rekrutacji, efekty kształcenia, sylwetka absolwenta, sylabusy zajęć dydaktycznych, możliwości rozwoju, pracownicy naukowo-dydaktyczni), kwestie organizacyjne (ogłoszenia i komunikaty w sprawie zapisu do grup, realizacji praktyk zawodowych, oferty pracy, programów wymiany zagranicznej, terminarz nauczyciela akademickiego, kalendarium studenta), a także działalności popularyzującej naukę, są zdaniem Zespołu Oceniającego wyczerpujące i pozwalają na pozyskanie wszystkich niezbędnych w toku realizowanego procesu kształcenia danych. Forma prezentacji informacji została dostosowana do potrzeb poszczególnych grup interesariuszy z uwzględnieniem przewidywanego sposobu ich wykorzystania. Studenci ocenianego kierunku wskazują, że wszystkie udostępniane informacje są aktualne, zaś dostęp do nich nie sprawia problemów. Studenci nie mieli również problemów z dostępem do zasad rekrutacji na wizytowany kierunek, które były opisane w sposób prosty i przejrzysty. Zastrzeżeń nie budzi zatem zrozumiałość informacji, które dodatkowo w celu dostosowania do potrzeb studentów z zagranicy przetłumaczono również na język angielski. Za aktualność i kompleksowość informacji przedkładanych do publicznej wiadomości odpowiada Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Jego prace wspierają nauczyciele akademicy, którzy aktualizują i modyfikują dane dotyczące ich działalności naukowej, a także planowanych do realizacji przedsięwzięć naukowych oraz kulturalno-oświatowych. Poprawność informacji dotyczących treści programowych podlega weryfikacji Rady Programowej, natomiast techniczne opracowanie materiału oraz zamieszczenie go na stronie internetowej powierzono pracownikowi-informatykowi, co zapewnia sprawne funkcjonowanie systemu publicznego dostępu do informacji.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Biologii prowadzący oceniany kierunek studiów określił, wdrożył i realizuje systemowe działania służące projektowaniu i zatwierdzaniu programów kształcenia. W ramach przyjętych procedur oceniana Jednostka prowadzi również systematyczne monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia z uwzględnieniem uwag zgłaszanych przez poszczególnych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Programy studiów zostały zaprojektowane z udziałem studentów. Szczególną rolę w tej sferze pełni Samorząd Studencki, który podczas regularnych spotkań z Władzami Wydziału ma możliwość przedstawienia opinii studentów dotyczących istniejących i nowych przedmiotów, modułów specjalnościowych oraz możliwości osiągania przez studentów efektów kształcenia. Z inicjatywy studentów bloki przedmiotowe mogą być modyfikowane w celu wprowadzenia atrakcyjnej dla studentów tematyki. Prowadzone w ramach działania systemu analizy posłużyły wdrożeniu wymienionych wyżej projakościowych zmian programu kształcenia, w tym wprowadzeniu nowych zajęć dydaktycznych, zgodnych z oczekiwaniami przedstawicieli rynku pracy oraz studentów. Słabością ocenianego systemu zapewnienia jakości kształcenia okazały się uchybienia w zakresie opracowania dokumentacji procesu dyplomowania, brak modyfikacji realizowanych efektów kształcenia oraz niekompletność przedstawionych do publicznej

wiadomości programów studiów. Poza wskazanymi drobnymi uchybieniami prowadzona przez Władze ocenianego kierunku i Wydziału polityka dostępu do informacji publicznej nie budzi zastrzeżeń Zespołu Oceniającego. Do mocnych stron systemu zapewniania jakości kształcenia należy, dbałość o zachowanie bieżącej wymiany informacji między tworzącymi środowisko akademickie gremiami, a interesariuszami zewnętrznymi, reprezentującymi rynek pracy, biznesu i nauki, co potwierdziły przeprowadzone w toku wizytacji spotkania. Do wartych podkreślenia działań projakościowych należy ponadto przeprowadzona we współpracy ze studentami i doktorantami analiza porównawcza programu kształcenia realizowanego na kierunku „biologia” Uniwersytetu Gdańskiego i dwóch innych, znaczących, polskich uniwersytetach.

Jak potwierdzają omówione wyżej działania oceniany system zapewnienia jakości kształcenia umożliwia systematyczną ocenę i doskonalenie metod realizacji procesu kształcenia przy wykorzystaniu potencjału kadry akademickiej i studentów. Podsumowując, Jednostka wdrożyła system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia w którym uczestniczą wszyscy interesariusze. Szczególnie wyróżnić należy inicjatywy Prodziekana ds. Studenckich, który regularnie spotyka się studentami w celu zidentyfikowania występujących w Jednostce problemów. Jednostka zapewnia kompleksowy, lecz zarazem prosty i aktualny dostęp do wszystkich niezbędnych informacji o procesie kształcenia.

Dobre praktyki

- Prowadzenie analizy porównawczej realizowanego programu kształcenia na kierunku „biologia” na Uniwersytecie Gdańskim oraz innych polskich uczelniach, co pozwala na identyfikowanie mocnych stron procesu kształcenia oraz budowanie przewagi konkurencyjnej względem innych ośrodków naukowych.
- Możliwość zgłaszania przez studentów zapytań i wniosków, poprzez dostępny na stronie internetowej Wydziału anonimowy „Formularz uwag o jakości kształcenia na Wydziale Biologii”.
- Zamieszczanie na stronie internetowej Wydziału „Kalendarium studenta” oraz „Terminarza nauczyciela akademickiego”, co sprzyja pracy nauczycieli akademickich i studentów, podczas realizacji procesu kształcenia.
- Regularne spotkania Prodziekana ds. Studenckich ze studentami w celu omówienia występujących w Jednostce problemów, a następnie sprawny system ich eliminowania. Studenci są informowani o podejmowanych działaniach, czują się ważną częścią wspólnoty akademickiej.

Zalecenia

- Wzmocnienie skuteczności przeglądów źródeł danych wykorzystywanych przy okresowej ocenie realizowanego programu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji procesu dyplomowania.
- Wprowadzenie niezbędnych aktualizacji informacji zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału (aktualne plany studiów).

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1. Minimum kadrowe na kierunku Biologia UG liczy 49 osób, z których 21 zaliczono do minimum kadrowego jednocześnie dla studiów I i II stopnia. Minimum kadrowe kierunku Biologia I stopnia stanowią 44 osoby: w tym 8 profesorów zwyczajnych, 16 doktorów habilitowanych i 20 doktorów. Uwaga: Istnieje rozbieżność z informacją podaną przez Uczelnię w Raporcie samooceny, w którym podano 22 osoby ze stopniem doktora (str. 26). Minimum kadrowe kierunku Biologia II stopnia stanowi 26 osób: w tym 7 profesorów zwyczajnych, 8 doktorów habilitowanych i 11 doktorów.

4.2. Wszyscy pracownicy zaliczani do minimum kadrowego reprezentują obszar nauk przyrodniczych, dziedzinę nauk biologicznych i dyscyplinę biologią. Szeroka gama specjalności naukowych, reprezentowanych przez poszczególne osoby z minimum kadrowego, jak i przez pozostałych nauczycieli akademickich, pozwala prowadzić zróżnicowany i atrakcyjny program studiów na bardzo wysokim poziomie merytorycznym. Na uwagę zasługuje duża liczba (31) podręczników i skryptów wydanych w latach 2012-2016, których autorami są pracownicy Wydziału Biologii. Naukowy dorobek publikacyjny pracowników Wydziału jest bogaty i zróżnicowany tematycznie. W latach 2012-2016 pracownicy opublikowali 904 prace, z których 773 (ponad 85%) ukazało się w czasopiśmie z listy JCR. Począwszy od 2013 roku lista publikacji w czasopiśmie o największym stopniu oddziaływania systematycznie wzrasta, co świadczy o istniejącym i dobrze funkcjonującym systemie motywacyjnym w zakresie aktywności publikacyjnej. Pracownicy Wydziału stosują zróżnicowane metody dydaktyczne zorientowane na zaangażowanie studentów w proces uczenia się. W tym celu wykorzystywany jest także potencjał Laboratorium Inicjatyw Dydaktycznych.

4.3. Polityka kadrowa Wydziału zapewnia właściwą strukturę zatrudnienia na Wydziale, a uzyskane w latach 2012-2016 stopnie i tytuły naukowe pracowników Wydziału Biologii zapewniają stały dopływ kadry. W analizowanym okresie 5 pracowników Wydziału uzyskało tytuł naukowy profesora, 20 stopień doktora habilitowanego i 26 stopień doktora. System nagród funkcjonujący na UG ma charakter motywacyjny. W analizowanym okresie każdego roku od 17 do 22 pracowników Wydziału uzyskiwało różnego rodzaju nagrody i wyróżnienia. Powyższe osiągnięcia dowodzą, że działalność naukowa, organizacyjna i dydaktyczna pracowników Wydziału jest dostrzegana i skuteczna. ZO PKA stwierdza, że wszystkie osoby zaliczone do minimum kadrowego spełniają warunek ujęty w art. 112a ust. 3 i art. 9 a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.). Dorobek naukowy kadry jest różnorodny i bogaty, a obsada personalna zajęć adekwatna do posiadanego dorobku i kompetencji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Obsada zajęć dydaktycznych i kompetencje kadry są zatem prawidłowe. Młodzi pracownicy dydaktyczno-naukowi uzyskują wsparcie merytoryczne m.in. poprzez możliwość uczestnictwa w specjalistycznych kursach dydaktycznych, co sprzyja ich rozwojowi naukowo-dydaktycznemu. Należy stwierdzić, że Pracownicy angażują się w doskonalenie procesu dydaktycznego i podnoszenie poziomu zajęć dydaktycznych, przygotowują podręczniki i specjalistyczne skrypty, wspomagające proces realizacji programu kształcenia. Problematyka badawcza zarówno jednostek funkcjonujących w obrębie Wydziału, jak też poszczególnych pracowników naukowych jest w znacznym stopniu skorelowana z procesem dydaktycznym, realizowanym na Wydziale Biologii. Należy podkreślić, że w procesie dydaktycznym pracownicy naukowo-dydaktyczni uwzględniają wyniki prowadzonych przez siebie badań. Na uwagę zasługuje znaczący udział w prowadzonych badaniach doktorantów i nieco niższy studentów, co wyraża się liczbą prac, których współautorami są przedstawiciele tych grup. Znacząca liczba projektów grantowych realizowanych przez pracowników Wydziału świadczy o jego wysokiej pozycji naukowej w kraju, jak również o umiejętności pracowników w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na badania. Studenci uczestniczą w ocenie kadry dydaktycznej i dostrzegają wpływ swoich ocen

(zarówno wyrażanych bezpośrednio, jak i za pomocą ankiet) na sposób prowadzenia zajęć (jego poprawę w przypadku negatywnych ocen). Władze Jednostki na bieżąco reagują na oceny negatywne, przeprowadzają z pracownikami rozmowy, starają się również dokonywać zmian systemowych (np. zmiana proporcji zajęć, terminów dyżurów, konsultacji). Ocena jakości kadry przebiega na ocenianym Wydziale w sposób kompleksowy i wieloaspektowo, z uwzględnieniem osiągnięć dydaktycznych jako jednego z kryteriów doboru kadry. Wsparcie młodych wykładowców w zakresie dydaktyki akademickiej umożliwia im udział w specjalistycznych kursach dydaktycznych i kursach emisji głosu. Cenną inicjatywą jest organizowanie cyklicznie Ogólnopolskiej Konferencji Dydaktycznej „Ideatorium”, a także objęcie pracowników szkoleniem z zakresu tutoring.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Liczba pracowników Wydziału i jakości ich dorobku naukowego, zarówno tych stanowiących minimum kadrowe, jak i pozostałych pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym Kierunku pozwalają na realizację programów kształcenia. Pracownicy angażują się w poprawę jakości procesu dydaktycznego poprzez wydawanie podręczników i specjalistycznych skryptów. Młodzi pracownicy naukowo-dydaktyczni uzyskują wsparcie merytoryczne, wspomagające ich rozwój naukowy. Badania naukowe prowadzone są na wysokim poziomie, często dzięki środkom zewnętrznym, pozyskiwanym w drodze konkursu, co pozwala na budowanie dorobku naukowego na bardzo wysokim poziomie. W proces badawczy włączani są doktoranci i studenci. Awanse i uzyskiwanie stopni naukowych przez pracowników Wydziału na obecnym poziomie gwarantuje prawidłowy rozwój kadry naukowo-dydaktycznej. Liczne nagrody uzyskiwane przez pracowników Wydziału Biologii pozwalają wnioskować, że należy on do prężnie działających w skali całego Uniwersytetu Gdańskiego. Niewielkie jak dotąd jest wykorzystanie technik kształcenia na odległość oraz mała jest oferta zajęć w języku angielskim. Studenci wyrażają pozytywne opinie, znają zasady funkcjonowania systemu doskonalenia kadry i potwierdzają, że są jego aktywnymi uczestnikami.

Dobre praktyki

- Wsparcie młodych wykładowców w zakresie dydaktyki akademickiej poprzez umożliwianie im udziału w specjalistycznych kursach dydaktycznych i kursach emisji głosu.
- Wykorzystanie potencjału Laboratorium Inicjatyw Dydaktycznych oraz organizowanie cyklicznie Ogólnopolskiej Konferencji Dydaktycznej „Ideatorium”.
- Objęcie pracowników szkoleniem z zakresu tutoring.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Z Raportu Samooceny oraz informacji pozyskanych w trakcie wizytacji wynika, że Wydział Biologii UG prowadzi szeroką i wielopłaszczyznową współpracę w sferze nauki i edukacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Lista zakładów pracy, z którymi podpisano porozumienia na czas nieokreślony obejmuje 43 jednostki. Na liście znalazły się między innymi: Słowiński Park Narodowy, Biebrzański Park Narodowy, Zakład Diagnostyki Mikrobiologicznej Szpital Specjalistyczny w Wejherowie, Uniwersyteckie Centrum kliniczne w Gdańsku, Zakłady Farmaceutyczne Polpharma w Starogardzie Gdańskim, Kaszubski Park Krajobrazowy, Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych, Instytut Oceanologii PAN, Miejski Ogród Zoologiczny, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku, Wojewódzki

Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdańsku, Muzeum i Instytut Zoologii PAN w Warszawie, Morski Instytut Rybacki- PIB, Centrum Informacji i edukacji Ekologicznej w Gdańsku, Specjalistyczny Szpital Miejski im. M. Kopernika w Toruniu, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Na Wydziale działa Komisja ds. Współpracy z Pracodawcami, której zadaniem jest dostosowywanie profilu kształcenia do wymogów rynku pracy. W jej skład wchodzi przedstawiciele pracodawców, którzy mogą oferować w przyszłości miejsca pracy dla absolwentów kierunków prowadzonych przez Wydział Biologii. Interesariusze zewnętrzni mają realny wpływ na kształtowanie programów kształcenia. Na studiach I stopnia z inicjatywy Komisji wprowadzono przedmiot „Podstawy przedsiębiorczości”. Na spotkaniu z interesariuszami zewnętrznymi, w którym ze strony pracodawców wzięło udział 14 osób, zaprezentowano zarówno różne formy współpracy z Wydziałem, jak i wpływ podmiotów zewnętrznych na kształtowanie programu kształcenia. Spektrum instytucji współpracujących z ocenianą Jednostką jest bardzo szerokie: Laboratorium Kryminalistyczne, Laboratorium Embriologiczne, Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Gdańsk, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Zarząd Parków Krajobrazowych, przedsiębiorcy prywatni oraz organizacje pozarządowe. Przykładowo laboratorium kryminalistyki organizuje szkolenia i warsztaty dla studentów, z kolei pracownicy Wydziału uczą zabezpieczania śladów biologicznych, prowadząc specjalistyczne wykłady dla biegłych i ekspertów. Z kolei pracownicy Laboratorium Embriologicznego interesariuszami wprowadzają studentów w zagadnienia związane z diagnostyką i jednocześnie sami korzystają z najnowszych osiągnięć technik biologii molekularnej w ramach współpracy z Wydziałem. Lasy Państwowe, z którymi współpraca oparta jest na mocy podpisanego porozumienia, chętnie zatrudniają absolwentów Wydziału, zlecają ekspertyzy pracownikom Wydziału (szczególnie o charakterze taksonomicznym, bądź dotyczące biologii gatunków chronionych). W ramach współpracy realizowana jest także praca doktorska, łącząca aspekty teoretyczne z praktycznymi. Absolwentów Wydziału Biologii chętnie zatrudnia również Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, uważając, że absolwenci ocenianego kierunku to pracownicy o szerokiej wiedzy i dużym doświadczeniu.” Absolwenci Wydziału znajdują również zatrudnienie w spółce „Akademik, której przedstawiciele podkreślają ich szeroką wiedzę ogólną i zdolności do szybkiej adaptacji do stawianych im wymagań. Organizacja pozarządowa „Kulik” angażuje studentów i pracowników do prowadzonych przez nią badań, podejmowanych przez działań na rzecz czynnej ochrony przyrody, jak również do wykonywania ekspertyz środowiskowych i edukacji ekologicznej społeczeństwa. Powyższe przykłady świadczą o skuteczności procesu kształcenia prowadzonego w ocenianej Jednostce.

Pracownicy i studenci Wydziału Biologii uczestniczą w przedsięwzięciach o charakterze edukacyjno-promocyjnym, takich jak Noc Biologów i Bałtycki Festiwal Nauki. W tym zakresie współpracują również z Centrum Edukacji Ekologicznej i Dyrekcją Parków Krajobrazowych. Współpraca ocenianej Jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest trwała, autentyczna i skuteczna.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Biologii UG prowadzi szeroką i wielopłaszczyznową współpracę w sferze nauki i edukacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Ponad czterdzieści zakładów pracy, z którymi podpisano porozumienia o współpracy na czas nieokreślony gwarantuje studentom odbywanie zróżnicowanych tematycznie praktyk i zdobywanie wiedzy praktycznej w bardzo szerokim zakresie. Akcjonariusze zewnętrzni mają wpływ na kształtowanie programu studiów. Pracownicy i studenci Wydziału Biologii biorą udział w przedsięwzięciach o charakterze edukacyjno-promocyjnym, takich jak Noc Biologów czy Bałtycki Festiwal Nauki

Dobre praktyki

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w wielu przypadkach ma charakter obustronny. Studenci odbywają praktyki i staże w instytucjach współpracujących, korzystając z ich bazy technicznej i praktycznego doświadczenia. Z kolei instytucje zewnętrzne korzystają z merytorycznej wiedzy pracowników wydziału lub ze specjalistycznego sprzętu będącego w posiadaniu uczelni. Staże odbywane przez studentów w określonych jednostkach niejednokrotnie kończą się uzyskaniem przez nich zatrudnienia.

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Umieździarnarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Biologii UG prowadzi szeroką międzynarodową współpracę naukową z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, dzięki czemu możliwa jest wymiana kadry naukowej, doktorantów i studentów. Wydział gościł i gości również u siebie naukowców i stażystów z ośrodków zagranicznych. Od 2014 roku na Wydziale w charakterze profesora wizytującego przebywa jeden naukowiec z Francji, w latach 2015-2016 przebywał jeden naukowiec z Puerto Rico. Wizyty gości zagranicznych przekładają się również na podniesienie poziomu procesu dydaktycznego, gdyż studenci i doktoranci mogą korzystać z konsultacji merytorycznych, a także uczestniczyć w seminariach i warsztatach prowadzonych przez te osoby, co sprzyja poprawie znajomości języka angielskiego. W ramach obowiązującego programu studenci na I stopniu kształcenia obowiązkowo uczęszczają na lektorat z języka obcego kończący się egzaminem (na poziomie B2). Jednak ze względu na bardzo zróżnicowany stopień znajomości języka angielskiego studentów rozpoczynających studia nie zawsze udaje się uzyskać satysfakcjonujące efekty. Na prośbę studentów Jednostka zmieniła organizację zajęć w ramach języków obcych i obecnie studenci podzieleni są na grupy, według stopnia zaawansowania umiejętności językowych. Studenci wyrażają bardzo dobrą opinię na temat poziomu prowadzonych lektoratów, a w trakcie zajęć zarówno na I, jak i drugim stopniu są zapoznawani ze specjalistycznym słownictwem w języku angielskim. Często na wykładach prezentowane są schematy w języku angielskim, objaśniane przez wykładowcę w języku polskim, co sprzyja pogłębianiu umiejętności językowych. Z przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji i spotkań ze studentami wynika, że studia i staże w ośrodkach zagranicznych w ramach programu Erasmus+ nie cieszą się zbyt dużą popularnością i do tej pory uczestniczyła w nich niewielka grupa studentów. Zdecydowanie większym zainteresowaniem studentów cieszą się wyjazdy na zagraniczne konferencje naukowe (14 osób). Część wyjazdów zagranicznych (szczególnie na studiach III stopnia) wiąże się z realizacją badań prowadzonych w ramach realizowanej pracy doktorskiej (kwerendy zielnikowe i prowadzenie obserwacji ornitologicznych). Jednostka podpisała kilkanaście umów z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus + (Univerzita Karlova, University of the West of Scotland). Liczba studentów wyjeżdżających w ramach programu jest jednak niewielka (w ostatnich latach liczba ta oscylowała wokół kilku – kilkunastu osób). Studenci wyrażają obawy związane z zaliczeniem w Polsce osiągniętych na uczelni zagranicznej efektów kształcenia. Jednostka stara się przeciwdziałać temu zjawisku, jednakże do tej pory podejmowane działania nie były wystarczające. Spotkania informacyjne dotyczące programu Erasmus + koncentrują się jedynie na studentach, którzy wyrazili chęć wyjazdu w ramach programu. Należy zintensyfikować działania propagujące wśród studentów program wymiany międzynarodowej. Jednostka przyjmuje studentów zagranicznych i stara się stworzyć im jak najlepsze warunki do kształcenia, w tym dostosować zajęcia w celu prowadzenia ich (przynajmniej częściowo) w języku angielskim. Brakuje jednak szerokiej

oferty regularnych kursów prowadzonych w języku angielskim. Realizowane są wprawdzie zajęcia w języku angielskim (w ramach przedmiotów do wyboru np. Ecology and evolution of symbiotic interactions), jednakże ich liczba pozostaje wciąż niewielka. Poza programem Erasmus + Jednostka nie oferuje studentom innych programów wymiany międzynarodowej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Ocena w pełni wynika z ogólnego podejścia do spraw kształcenia w języku angielskim. Szeroka współpraca naukowa z ośrodkami zagranicznymi umożliwia wyjazdy na staże zarówno pracownikom, doktorantom jak i studentom. Niewielkie zainteresowanie studentów wyjazdami w ramach programu Erasmus+ ma złożone przyczyny i wymaga bardziej aktywnych działań informacyjnych ze strony Wydziału. Ważne jest elastyczne podejście do zaliczania osiągnięć studentów uzyskanych w uczelniach partnerskich (liczba uzyskanych punktów ECTS i osiągniętych efektów kształcenia), tak aby umożliwić powracającym studentom terminowe zakończenie studiów, bez konieczności ich wydłużania celem uzupełnienia różnic programowych. Jednostka zapewnia studentom wysokiej jakości lektoraty z języków obcych, ponadto wprowadza do swojej oferty dydaktycznej przedmioty prowadzone w języku angielskim, jednakże ich liczba jest wciąż zbyt mała. Jednostka podejmuje niewystarczające działania mające na celu zainteresowanie studentów programami wymiany międzynarodowej, w tym w szczególności programem Erasmus + i w niewystarczającym stopniu promuje mobilność międzynarodową. Bardzo dobrze należy ocenić natomiast opiekę nad studentami z zagranicy, którzy mają zapewnione pełne wsparcie w procesie dydaktycznym uwzględniające materiały dydaktyczne w języku angielskim, dostosowanie języka prowadzonych zajęć, wsparcie socjalne i psychologiczne.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

- Zwiększenie efektywności działań mających na celu promocję programów międzynarodowej mobilności studenckiej.
- Położenie większego nacisku na bezpośrednie informowanie studentów o możliwościach wyjazdowych w ramach programu Erasmus+ i programów międzynarodowej mobilności studenckiej. Można zastanowić się nad zasadnością organizacji bezpośrednich spotkań ze studentami w celu przybliżenia zasad funkcjonowania programów. Elastyczne podejście do efektów realizacji założeń wyjazdu - kierowanie studentów do ośrodków, w których będą mieli szansę zrealizowania założonych efektów kształcenia bez konieczności wydłużania czasu studiów. Dokonanie przeglądu systemu weryfikacji i zaliczenia osiągniętych w zagranicznych jednostkach efektów kształcenia (w razie możliwości uproszczenie systemu) oraz szczegółowe wytłumaczenie studentom obowiązujących zasad.
- Zaleca się również poszerzenie oferty zajęć prowadzonych w językach obcych przez wykładowców wizytujących, ale również w oparciu o pracowników Jednostki oraz zaangażowanie studentów w badania realizowane w językach obcych (udział studentów w publikacjach).

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1. Wydział Biologii UG dysponuje infrastrukturą naukową i dydaktyczną niezbędną do prawidłowej realizacji programu kształcenia i osiągania zakładanych efektów kształcenia na kierunku biologia. Baza lokalowa jest zlokalizowana w obrębie jednego, nowoczesnego budynku (rok oddania do użytku 2011), co sprzyja integracji badań naukowych i nie stwarza problemów logistycznych związanych z przemieszczaniem się studentów na zajęcia. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 13432 m², a liczba i charakter pomieszczeń są dostosowane do charakteru prowadzonych w nich zajęć. Sale wykładowe i seminaryjne wyposażone są w sprzęt audiowizualny. Sale laboratoryjne wyposażone są należycie w meble laboratoryjne i spełniają zakładane normy w zakresie BHP. Budynek spełnia także wszystkie normy w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych (WC dla osób niepełnosprawnych na każdej kondygnacji budynku). Budynek wyposażony jest w instalację sygnalizacji pożaru, system oddymiania i system oświetlenia awaryjnego. Windy (6 sztuk) przystosowano dla osób poruszających się na wózkach. Parking zewnętrzny zapewnia trzy stanowiska dla osób niepełnosprawnych. W budynku znajdują się pomieszczenia socjalne (aneksy kuchenne, szatnie z łazienkami, pomieszczenia rekreacyjne). W budynku dostępna jest sieć Wi-Fi. Dziesięć sal audytoryjnych różnej wielkości w pełni wyposażonych w sprzęt multimedialny umożliwia przeprowadzanie wykładów i seminariów. Cztery pracownie komputerowe umożliwiają prowadzenie zajęć wymagających wykorzystania sprzętu i oprogramowania komputerowego. Podział logistyczny budynku jest następujący: skrzydło A – Biologia Molekularna (27 laboratoriów), skrzydło B – Biologia Eksperymentalna (12 laboratoriów), skrzydło C – Biologia Środowiskowa (23 laboratoria). Liczba, powierzchnia i wyposażenie laboratoriów umożliwiają realizację zajęć przewidzianych w programie studiów I i II stopnia, badania w ramach realizowanych prac dyplomowych oraz prowadzenie badań naukowych. Wyposażenie w aparaturę badawczą jest na odpowiednim poziomie. Problemem jest drobny sprzęt laboratoryjny wykorzystywany do zajęć, który jak wynika z Raportu samooceny i informacji uzyskanych bezpośrednio od pracowników prowadzących zajęcia, jest starszej generacji lub też występuje w ilościach utrudniających dostęp do niego wszystkim studentom w trakcie zajęć. Ważnym wsparciem procesu dydaktycznego są zbiory zielnikowe, kolekcje porównawcze, zbiory zoologiczne i Kolekcja Inkluzji Bursztynowych. Pracownicy i studenci mają ponadto dostęp do żywych roślin hodowanych w szklarni i pokojach hodowlanych, zwierzętarni oraz laboratorium etologicznego. Warto zaznaczyć, że część nowoczesnej, imponującej infrastruktury naukowo-dydaktycznej, jest otwarta na potrzeby mieszkańców Gdańska i okolic.

7.2. Wizyta w budynku biblioteki i rozmowa z jej pracownikami w pełni potwierdzają zawarte w raporcie informacje. Budynek biblioteki jest w pełni nowoczesny i doskonale wyposażony. Zasoby księgozbioru odnoszącego się do zakresu nauk biologicznych zarówno w wersji papierowej jak i cyfrowej są imponujące (ponad 2000 tytułów polskich i zagranicznych). Pracownicy, doktoranci i studenci Wydziału Biologii mają dostęp online do ponad 28 tysięcy tytułów, z tego 3400 to czasopisma z zakresu nauk biologicznych: biologia – 644, biotechnologia – 163, botanika – 236, leśnictwo – 79, zoologia – 404 i inne z tego zakresu 745. Na ogólną liczbę 64 baz danych dostępnych dla pracowników i studentów 10 zawiera artykuły z zakresu nauk biologicznych. Biblioteka Główna UG posiada stały dostęp do zagranicznych i krajowych zasobów elektronicznych na bazie licencji wykupionych przez MNiSW. Zasoby biblioteczne są bogate, na bieżąco aktualizowane i dostępne. Umożliwiają realizację programu kształcenia i wsparcie w osiąganiu efektów kształcenia. Osoby niepełnosprawne ruchowo nie mają problemów z dostępem do biblioteki, wypożyczalni oraz czytelni za pomocą wind, ponadto dzięki specjalnej pracowni w razie potrzeby określone pozycje mogą zostać dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (np. słabowidzących).

Studenci mają również możliwość dostępu do wirtualnych baz danych, ponadto niektóre pozycje dostępne są w wersji zdigitalizowanej. System wypożyczania zbiorów jest przejrzysty i prosty. Studenci mają możliwość rezerwacji książek w systemie internetowym, mobilnego przedłużania czasu wypożyczenia, sprawdzania dostępności wybranych pozycji oraz zamawiania wybranych książek (niezbędnych np. w celu prowadzenia badań naukowych). W bibliotece zlokalizowana jest czytelnia, w której zapewniony jest dostęp do wszystkich pozycji książkowych, czasopism, baz danych na stanowiskach komputerowych oraz bezprzewodowego Internetu. Zbiory biblioteczne zapewniają dostęp do literatury wskazanej w sylabusach realizowanych przedmiotów.

7.3. Budynek Jednostki, jego wyposażenie i zasoby materialne pozwalają w pełni realizować program studiów, umożliwiają przeprowadzanie zajęć laboratoryjnych, zajęć praktycznych z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu oraz wszechstronnych badań naukowych. Studenci mają możliwość korzystania z bazy dydaktycznej jednostki również poza godzinami zajęć dydaktycznych, również w celu wykonywania badań naukowych. Jednostka stale inwestuje w dodatkową infrastrukturę, co jest w dużej mierze odpowiedzią na zgłaszane przez studentów potrzeby. Studenci mają możliwość uczestnictwa w powszechnej, cyklicznej ocenie infrastruktury naukowej i dydaktycznej przeprowadzanej za pomocą ankiet, które wyniki, podobnie jak innych ankiet, omawiane są podczas spotkań Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Studenci wyrażają pozytywne opinie na temat bazy dydaktycznej i naukowej ocenianej Jednostki. Infrastruktura dydaktyczna i system biblioteczno-informatyczny podlegają kompleksowej i wieloaspektowej ocenie, a wyniki tej oceny wykorzystywane są przez Władze Wydziału do jej uzupełniania i stałego podnoszenia możliwości ich wykorzystania.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Baza lokalowa jest nowoczesna i zaspakaja potrzeby Wydziału zarówno w zakresie procesu dydaktycznego, jak i badań naukowych. Zajęcia audytoryjne na kierunku Biologia prowadzone są bardzo dobrych warunkach. Konieczne jest uzupełnienie i częściowa wymiana drobnego sprzętu laboratoryjnego wykorzystywanego na ćwiczeniach (szczególnie na studiach I stopnia), tak, aby wszyscy studenci mieli do niego dostęp i posługiwali się sprzętem nowoczesnym. Na Wydziale brak jest jednostek ogólnowydziałowych, w których sprzęt specjalistyczny laboratoryjny (poza mikroskopem elektronowym) służyłby wszystkim jednostkom (szybka amortyzacja, możliwość częstej wymiany aparatury na nowsze generacje, maksymalne wykorzystanie zasobów sprzętowych). W obecnej sytuacji każda katedra Biologii Molekularnej lub Biologii Eksperymentalnej dysponuje podobnym zestawem aparatury (co podnosi koszty badań). Niewątpliwie mocną stroną infrastruktury Wydziału Biologii jest posiadanie specjalistycznych pomieszczeń takich, jak m.in. szklarnia, zwierzętarnia, laboratorium etologiczne, które dają możliwość zwiększania zakresu tematyki prowadzonych badań. System doskonalenia bazy naukowej uznać należy za sprawnie działający, odpowiadający na potrzeby studentów i właściwie nadzorowany.

Dobre praktyki

Stworzenie nowoczesnej, imponującej infrastruktury naukowo-dydaktycznej, otwartej na potrzeby mieszkańców Gdańska i okolic.

Zalecenia

- Uzupełnienie i wymiana sprzętu laboratoryjnego starszej generacji, wykorzystywanego w procesie dydaktycznym (szczególnie przez studentów I stopnia studiów).

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1. Studenci wizytowanego kierunku wyrażają bardzo dobrą opinię na temat zapewnionego im przez Jednostkę wsparcia. Nauczyciele akademicy oferują studentom co najmniej dwie godziny konsultacji w tygodniu, podczas których studenci mają możliwość uzupełnienia brakujących informacji, zaliczenia kolokwium oraz omówienia wykonywanych prac praktycznych. Studenci nie mają problemów z osobistym kontaktem z nauczycielami poza godzinami zajęć dydaktycznych. Ponadto, studenci mają również możliwość kontaktu z prowadzącymi zajęcia za pomocą poczty elektronicznej. Nauczyciele akademicy udostępniają studentom opracowane przez siebie skrypty oraz materiały dydaktyczne. Studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań w 10 kołach naukowych (m. in. Studenckie Koło Naukowe Genetyczne, Studenckie Koło Naukowe Ekologów Roślin Littorella, Edukacja de Novom, Studenckie Koło Naukowe Ornitologiczne), które zrealizowały i realizują szereg projektów naukowych i badawczych (m.in.: badanie wpływu sedymentu z okolic hałdy fosfogipsów w Wiślinie na *Drosophila melanogaster*, inwentaryzacja lęgów sów *Strigiformes* na terenie miasta Gdańska za pomocą metody stymulacji głosowej, badania archeobotaniczne wczesnośredniowiecznego stanowiska wyspowego w Nowym Dworku). Ponadto członkowie kół naukowych oraz studenci w nich niezrzeszeni, biorą udział w konferencjach oraz targach organizowanych w Jednostce bądź kampusie uniwersyteckim (Dzień Mózgu, Targi Pracy, Noc Biologów). System powoływania kół naukowych i organizacji studenckich jest przejrzysty, sprzyja rozwojowi studentów, a Władze Dziekańskie zapewniają odpowiednie wsparcie finansowe.

8.2. W rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów aktywnie włączony jest 6-osobowy Samorząd Studencki, który integruje społeczność akademicką, zapewnia stałą współpracę z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym oraz wspomaga studentów w procesie realizacji efektów kształcenia. Członkowie Samorządu bardzo wysoko oceniają współpracę z Władzami Dziekańskimi, zwłaszcza z Prodziekanem ds. Studenckich. Samorząd Studencki otrzymuje od Władz Jednostki wsparcie materialne w postaci dofinansowania realizowanych projektów, ma do dyspozycji odpowiednie zaplecze techniczne (biuro, udostępniane sale). W ubiegłych latach Samorząd Studencki zorganizował liczne projekty, w tym Święto Wydziału Biologii UG, projekt "Naukowcy pomagają", Szlachetną Paczkę oraz we współpracy z Samorządem Uczelnianym - Gdańskie Juwenalia. W ocenianej Jednostce dobrze funkcjonuje system wsparcia osób niepełnosprawnych. Działające na Uczelni Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych zapewnia możliwość wypożyczenia specjalistycznego sprzętu (np. do poruszania się, dla osób słabowidzących, niedosłyszących) i skorzystania z pomocy asystenta. Prowadzone są szkolenia dla pracowników z zakresu kontaktu z osobami niepełnosprawnymi (planowane są szkolenia z zakresu kontaktu z osobami z problemami psychicznymi). Uczelnia dysponuje pracownią usług cyfryzacyjnych, która adaptuje materiały dydaktyczne z formy tradycyjnej do elektronicznej. W przypadku studentów niepełnosprawnych Jednostka stosuje indywidualne podejście i dostosowuje pomoc do wymagań danej osoby. Prowadzący zajęcia dostosowują materiały lub treści do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W opinii ZO PKA powyższe działania są prawidłowe i ułatwiają studentom niepełnosprawnym osiągnięcie efektów kształcenia.

Studenci bardzo pozytywnie oceniają działający w Jednostce system stypendialny, szczególnie stypendia dla najlepszych studentów oraz stypendia dla osób niepełnosprawnych. Dzięki systemowi stypendialnemu studenci czują się motywowani do pracy. Szczególną rolę w systemie opieki zapewnia Prodziekan ds. Studenckich, który organizuje spotkania ze studentami (np. w celu wyboru przedmiotów fakultatywnych, przedmiotów specjalistycznych, zapisu na lektoraty), rozwiązuje ewentualne konflikty, wspiera studentów w procesie kształcenia (jest tutorem - przewodnikiem i opiekunem), pomaga w zdobyciu informacji niezbędnych w realizacji procesu kształcenia, przekazuje uwagi studentów Władzom Dziekańskim. Studentów wspierają nauczyciele pełniący funkcje opiekunów lat. Zadaniem opiekuna jest bieżący kontakt ze studentami podczas dodatkowego dyżuru oraz przekazywanie studentom informacji dotyczących procesu kształcenia. Ponadto, w każdej katedrze działa „tutor”, którego zadaniem jest udzielanie studentom informacji na temat prowadzonych przez katedrę zajęć, doradzanie w sprawie wyboru przedmiotów oraz koordynacja w zakresie wdrażania studentów w badania naukowe prowadzonych w katedrze.

W Jednostce działa dobrze zorganizowany dziekanat, który zapewnia studentom wsparcie na każdym etapie procesu dydaktycznego. Zdaniem studentów pracownicy dziekanatu są kompetentni, udzielają właściwych informacji nt. kształcenia. Istotnym elementem wsparcia procesu kształcenia jest strona internetowa Wydziału, na której znajdują się niezbędne informacje i akty prawne (regulamin studiów, sylabusy, zasady zaliczenia przedmiotów). Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że rzadko zgłaszają skargi dotyczące prowadzonych zajęć bądź innych aspektów działania Jednostki. Ewentualne skargi są rozpatrywane przez Władze Dziekańskie indywidualnie, studenci zapraszani są na rozmowy i podczas nich poszukuje się odpowiedniego rozwiązania problemu. Należy podkreślić, że za pomocą strony internetowej studenci mają możliwość zgłaszania anonimowych skarg i uwag, które przekazywane są do Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Do tej pory zgłoszono 2 skargi, jeden z problemów został rozwiązany, drugi jest w trakcie procedowania (ustalono spotkania ze studentami, których dotyczy problem). Należy stwierdzić, że sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów są przejrzyste i skuteczne. Studenci wyrażają pozytywną opinię na temat wsparcia otrzymywanego od pracowników Biura Karier. Biuro zajmuje się organizacją warsztatów z umiejętności miękkich (autoprezentacja, porozumiewanie się), spotkania z doradcami zawodowymi (wskazującymi studentom możliwości rozwoju zawodowego w danej dziedzinie), spotkania z pracodawcami (w przypadku studentów wizytowanego kierunku szczególnie firmami farmaceutycznymi), organizuje Targi Pracy, Pikniki Kariery. Studenci wysoko oceniają przygotowaną przez Biuro ofertę staży i praktyk zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu pracodawcy. Jednostka z sukcesem rozwinęła system kontaktów z firmami, w których pracują absolwenci kierunku, dzięki czemu kontakt i możliwość znalezienia stażu dla obecnych studentów są znacznie ułatwione. Pracownicy Biura Karier prowadzą monitoring losów zawodowych absolwentów, którego wyniki przekazywane są Władzom Wydziału w celu dostosowywania programu studiów oraz wprowadzenia ewentualnych zmian w programie kształcenia w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy. Informacje dotyczące stosowanych w Jednostce form opieki i wsparcia studentów zamieszczone są na stronie internetowej Jednostki oraz w portalu edukacyjnym. Studenci mają do nich swobodny dostęp, zaś informacje są na bieżąco aktualizowane. Funkcjonujący w ocenianej Jednostce system wsparcia studentów jest kompleksowy i pozwala na wykorzystanie wyników oceny, w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, jako podstawy do doskonalenia tego systemu.

Wdrożone sposoby oceny poziomu obsługi administracyjnej oraz jakości kadry wspierającej proces kształcenia, a także wykorzystanie wyników oceny kadry, w tym

wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, mogą być podstawą doskonalenia kadry wspierającej proces kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

System wsparcia w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia jest kompleksowy, dostępny dla wszystkich studentów i skutecznie funkcjonujący. Oceniana Jednostka jest otwarta na potrzeby studentów, umożliwia kształcenie studentów w ścieżkach indywidualnych. Jednostka wspiera osoby niepełnosprawne, zapewnia dostęp do dostosowanych materiałów edukacyjnych oraz umożliwia studentom niepełnosprawnym udział w badaniach naukowych. Studenci są motywowani do rozwoju, mają zapewnione wszechstronne wsparcie ze strony nauczycieli akademickich oraz Władz Dziekańskich. W Jednostce bardzo aktywnie działa Samorząd Studencki oraz studenckie koła naukowe. Studenci mają zapewniony dostęp do obsługi administracyjnej i niezbędnych informacji. Studentom zapewniono możliwość oceny jakości kadry, zaś wyniki tych ocen brane są pod uwagę w pracach odpowiednich zespołów w celu opracowania wniosków końcowych umożliwiających wprowadzanie niezbędnych zmian. Władze Jednostki na bieżąco reagują na wszystkie uwagi i wnioski studentów, monitorują system wsparcia i motywowania studentów oraz wprowadzają stosowne zmiany, dostosowując system stosownie do zgłaszanych potrzeb.

Dobre praktyki

- Realne wsparcie studentów przez nauczycieli akademickich, a szczególnie kompleksowy, powszechny i całościowy system informowania studentów o wszystkich elementach procesu kształcenia - każdy student ma możliwość uzyskania właściwych informacji od Prodziekana ds. Studenckich (który wychodzi z inicjatywą do studentów i organizuje spotkania w związku z określonymi cyklami procesu kształcenia), tutora (pracownika specjalisty w zakresie danej dziedziny, osobnego z każdej katedry) oraz Opiekuna roku.
- Bardzo dobra współpraca studentów z Prodziekanem ds. Studenckich (organizacja spotkań, identyfikowanie problemów i ich skuteczne rozwiązywanie).

Zalecenia

brak

8. Ocena dostosowania się Jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
<i>Poprawy wymagają niektóre zapisy w umowie zawieranej między studentem a uczelnią, należy również zwrócić uwagę na wysokość pobieranych przez uczelnię opłat za powtarzanie przedmiotu.</i>	Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez osoby odpowiedzialne za wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, zapisy umowy zawieranej ze studentami poddano analizie prawnej, w następstwie której dokonano modyfikacji ich treści. Działania te zostały przeprowadzone na szczeblu Uczelni. Obecnie brak zastrzeżeń ze strony studentów oraz innych interesariuszy kierunku dotyczących zapisów umów zawieranych ze studentami.
<i>System ECTS został w głównych zarysach zastosowany prawidłowo w wymiarze rocznym i semestralnym na studiach I i II stopnia, poza niezgodną ze standardem liczbą punktów ECTS za przedmioty podstawowe na studiach stacjonarnych I stopnia (jest 19 ECTS, standard 22 ECTS). (...) Liczby punktów ECTS na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia, w stosunku do standardów, są przekroczone w przypadku: język obcy (jest 10 ECTS, standard 5), TI (jest 4 ECTS, standard 2), przedmioty humanistyczne (jest 6 ECTS, standard 3).</i>	W ramach prac Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dokonuje się okresowego przeglądu programów kształcenia, w tym systemu punktacji ECTS. Zgodnie z sugestiami Zespołu Oceniającego przeprowadzającego ostatnią ocenę programową dokonano zmian korygujących wskazane uchybienia. Obecnie podział punktów ECTS przyporządkowany do poszczególnych semestrów jest prawidłowy.
<i>Godziny otwarcia dziekanatu budzą pewne zastrzeżenia, zaleca się, aby obsługa studentów odbywała się w większym wymiarze godzin.</i>	Przeprowadzono konsultacje ze studentami ocenianego kierunku studiów odnośnie ich potrzeb w zakresie współpracy z pracownikami Dziekanatu. Godziny pracy biura zostały zmienione i jak wykazują wyniki ankietyzacji studentów, obecnie odpowiadają potrzebom studentów.
<i>Sylabusy są dostępne i poprawne pod względem obowiązującego standardu jednak wymagają uzupełnień w zakresie wykazów literatury oraz korekty w zapisie dotyczącym stosowanych metod dydaktycznych. W kilku przypadkach należy dokonać rozdziału między treściami i celami kształcenia.</i> <i>Przedłożone sylabusy są przygotowane niezbyt starannie, ale zgodnie z wymaganiami, treści kształcenia w zakresie poszczególnych przedmiotów są zgodne ze standardami i nie dublują się.</i>	Przeanalizowano treść sylabusów, a zgodnie z obowiązującymi procedurami systemu zapewniania jakości kształcenia corocznie podlegają one okresowej ocenie dokonywanej przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Ponadto powołano koordynatora sylabusów, którego zadaniem jest coroczny proces zatwierdzania i publikowania sylabusów. Nauczyciele akademicki potwierdzili również, iż odpowiednio przeszkolony pracownik Wydziału udziela im wsparcia oraz oferuje pomoc w zakresie prawidłowości opracowania sylabusów. W tym celu dla nauczycieli akademickich zorganizowano również specjalne szkolenia. Skuteczność podjętych działań potwierdza brak

	zastrzeżeń dotyczących kompleksowości treści przedstawionych do wglądu Zespołu Oceniającego sylabusów.
<i>Studenci mogą również odbywać obowiązkowe praktyki zawodowe na terenie Uniwersytetu Gdańskiego w katedrach i zakładach Wydziału Biologii. Nie jest to zgodne z założeniami i celami studenckich praktyk zawodowych. Od roku akademickiego 2010/2011 liczba miejsc na praktyki na terenie UG została ustalona dla 20% studentów danego roku studiów. Pozostałe osoby muszą realizować praktyki w zakładach pracy na zewnątrz uczelni i jest to lepsza forma realizacji praktyk, gdyż pozwala na konfrontację kompetencji studenta z wymaganiami rynku pracy i w opinii studentów przynosi więcej korzyści w postaci nabycia nowych umiejętności zawodowych.</i>	W celu poprawy realizacji praktyk zawodowych dla studentów powołano koordynatora praktyk, który czuwa nad prawidłowością ich organizacji. Zgodnie z postanowieniami przyjętego Regulaminu praktyk zawodowych studenci odbywają praktyki w jednostkach (instytucjach, zakładach pracy, uczelniach, itd.), które umożliwiają realizację celów praktyki. Skuteczność wprowadzonych działań naprawczych potwierdza zapis regulaminu, stwierdzający, iż student nie może odbywać praktyk zawodowych w jednostkach Uniwersytetu Gdańskiego.
<i>Należy zwrócić uwagę na standaryzację strony tytułowej prac dyplomowych i zwiększyć udział eksperymentalnych prac magisterskich.</i>	Uwzględniając sugestie Zespołu Oceniającego PKA przeprowadzającego ocenę programową w roku akademickim 2009/2010 opracowano wzór strony tytułowej pracy dyplomowej, który jest dostępny i możliwy do pobrania na stronie internetowej Wydziału. Podjęte działania naprawcze zniwelowały sformułowane uprzednio zastrzeżenia.
<i>Niektórzy studenci obecni na spotkaniu wypełniali ankiety ewaluacyjne, nie potrafili jednak stwierdzić, jakie są skutki badania ich opinii. Studenci zwrócili również uwagę na dużą wybiórczość nauczycieli podlegających ocenie. Wewnętrzny system jakości kształcenia – zwracano uwagę na konieczność ponownego opracowania ankiet studenckich w celu ich skrócenia, uproszczenia i uszczegółowienia.</i>	Funkcjonujący obecnie system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje procedurę ankietyzacji, która dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich, jest przeprowadzana regularnie, a jej wyniki są wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia, o czym mowa w opisie kryterium 3. Formularz ankiet został zmodyfikowany celem uwzględnienia potrzeb studentów. Zmianie uległa również forma wypełniania ankiety, która obecnie przekazywana jest studentom w formie papierowej, co zwiększyło procent wypełnianych formularzy.
<i>Studenci nie są zupełnie poinformowani na temat funkcjonującego systemu ECTS oraz nie rozumieją jego istoty, kwestionują również przypisanie punktów poszczególnym przedmiotom.</i>	W ramach działań projakościowych prowadzonych na szczeblu Uczelni, studentom udostępniono informatorzy dotyczące wdrażanego procesu bolońskiego oraz przyjętego na Uczelni systemu punktacji ECTS. Informacje w tym zakresie są również publikowane na stronie internetowej Wydziału oraz Uczelni.
<i>Zastrzeżenia wzbudza zupełny brak przedmiotów obieralnych, brak odpowiedniej oferty praktyk, brak informacji nt. systemu ECTS oraz trudności z wyborem języka obcego w trakcie studiów.</i>	Do programu studiów wprowadzono szereg przedmiotów do wyboru. Uczelnia oferuje studentom zajęcia z różnych języków obcych. Obecnie studenci nie zgłaszają zastrzeżeń wobec swobody wyboru języka obcego. Punktacja ECTS przypisana poszczególnym przedmiotom jest dostępna dla studentów oraz wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej

	Wydziału. Powołano Koordynatora ds. Praktyk Zawodowych, który czuwa nad prawidłowością organizacji praktyk zawodowych oraz ich ofertą. Przeprowadzone działania naprawcze przyniosły oczekiwany efekt.
<i>Wydawane decyzje o przyjęciu na studia w trybie art. 169 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym skreśleniu z listy studentów spełniających wymogi określone w wyżej wymienionych przepisach. Zawierają następujące elementy: oznaczenie organu, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji. Uzasadnienie faktyczne zawiera wskazanie faktów, które uznano za udowodnione, dowodów, na których się oparto, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Decyzja o udzieleniu urlopu nie spełnia warunków określonych w wyżej wymienionych przepisach prawa.</i>	Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez osoby odpowiedzialne za wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zapisy decyzji o udzieleniu urlopu poddano analizie prawnej, w następstwie której dokonano modyfikacji ich treści. Działania te zostały przeprowadzone na szczereblu Uczelni. Obecnie brak zastrzeżeń ze strony studentów oraz innych interesariuszy kierunku dotyczących omówionych powyżej zapisów.
<i>Studenci na ogół byli zadowoleni z bazy dydaktycznej wydziału, jednak bardzo istotnym problemem okazuje się brak punktu gastronomicznego w budynku. W niektórych częściach wydziału studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej.</i>	Uczelnia pozyskała środki finansowe na budowę nowej siedziby Wydziału Biologii. Obecnie ze względów prawnych, nie ma możliwości prowadzenia działalności zarobkowej na terenie Wydziału. Konstrukcja i układ budynku przewiduje ulokowanie w nim punktu gastronomicznego. Będzie to jednak możliwe dopiero po upływnie wskazanego w umowie okresu. Punkty gastronomiczne są jednak dostępne w sąsiadujących z Wydziałem innych jednostkach organizacyjnych Uczelni, co zdaniem Zespołu Oceniającego jest obecnie wystarczającym rozwiązaniem.

Przewodnicząca Zespołu Oceniającego PKA

prof. dr hab. Anita Franczak